

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyi i Administracyi ul. Wałowa nr. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miesiąca jednego wiersza.

Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty.

Zaproszenie do przedpłaty.

W miejscu: Za listopad i każdy następny miesiąc 1 zł.

Pocztą: Za listopad i każdy następny miesiąc 1 zł. 35 ct.

Na Gazetę z Przewodnikiem:

W miejscu: Za listopad i każdy następny miesiąc 1 zł. 30 ct.

Pocztą: za listopad i każdy następny miesiąc 1 zł. 65 ct.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów 30 października.

W dziejach parlamentaryzmu austriackiego niema drugiego wypadku tak niepojętego nieporozumienia, jakie zapanowało w Radzie państwa po odpowiedzi ministra-prezydenta na interpelację lewicy w sprawie wschodniej. Dzisiejsze dzienniki same się uspokoiły i zapewniają że także w kołach poselskich zapanowało uspokojenie, ale wczoraj rozdrażnienie było tak silne, że kto nie czytał odpowiedzi, mógł z tego powziąć najgorsze wyobrażenie. Nieporozumienie nawet tak krótko trwające jest w każdym razie epizodem wcale niepożądanym i kto w tej mierze zawinął, powinien żałować tego. Patrząc z dala na cały wypadek i mając przed sobą słowne brzmienie odpowiedzi ks. Auersperga niepodobna oprzeć się przekonaniu, że źródłem nieporozumienia jest drażliwość interpelantów, którzy interpelacją swoją nie osiągnęli wielkiego sukcesu w opinii publicznej i mówiąc prawdę nie mogą mieć za to żadnego żalu, bo kroku swojego nie oparli na zrozumiałym dla ogółu celu praktycznym. Odpowiedź podnosząca stałą dążność pokojową polityki austriackiej ale równocześnie zastrzegająca się przeciw zaporom, któreby z góry kępowały jej swobodną akcję w kierunku odpowiadającym najważniejszemu interesom państwowym, odpowiedź taka była z góry przewidywaną już w chwili wniesienia interpelacji a to najlepiej ilustruje jej zbyteczność. Ustęp

odpowiedzi, który głównie wywołał wzburzenie w kołach poselskich, jest tak jasny, że zaprawdę trudno pojąć, jak mógł stać się źródłem nieporozumienia. Rząd zastrzegł się, że w dalszej akcji nie ulegnie „ani demonstracyom wojennym ani innym tego rodzaju objawom, któreby w danym razie mogły zaszkodzić potędze i powadze monarchii.“ Gdzież tu jest jaka niewłaściwa groźba lub lekceważenie powagi parlamentarnej? Jakżeż można temi słowami uzasadnić domysł, że rząd chciał raz na zawsze wyprosić sobie wszelkie interpelacje dla siebie niewygodne? Interpelanci nie urządzali przecież żadnych demonstracyi wojennych i nie poczuwają się pewnie do kroków szkodliwych dla powagi i potęgi monarchii. Ze zatem powyższe słowa ministra-prezydenta nie były wymierzone przeciw interpelantom, to jest jasną rzeczą i mogło być zapoznane tylko w chwili tak zagadkowego rozdrażnienia, w jakie popadła lewica zaraz na wstępie odpowiedzi rządowej. Czy może poważny ton odpowiedzi usprawiedliwia tę drażliwość? Tak utrzymuje nieśmiało jeden z dzienników wiedeńskich i zasłania się powagą Palmerstona, który często w najdrażliwszych kwestjach uśmierzał rozdrażnienie żartobliwym tonem swojej mowy. Czy żartobliwy ton w tym razie nie byłby może jeszcze więcej rozdrażnił lewicy, czy dalej taki ton odpowiadałby nastrojowi izby i charakterowi samej sprawy, o tem pozwalamy sobie mieć całkiem odmienne zdanie.

Krótki telegram o rezultacie wyborów do pruskiej Izby deputowanych nie daje jeszcze zupełnego poglądu na przyszły stosunek stronnictw, i przedstawia sytuację parlamentarną tylko w ogólnych zarysach. Ile głosów każde stronnictwo zyskało i straciło, to pokaże się dopiero z dokładniejszego zestawienia i rozważnej klasyfikacyi wybranych posłów. Ale to nie ulega już najmniejszej wątpliwości, że stronnictwo narodowo-liberalne pozostanie i nadal w większości, a cała agitacja nowej frakcyi niemiecko-konserwatywnej zrobiła *fiasco*. Telegram nie wspomina nic o tej frakcyi, i zatrzymuje dawną klasyfikację posłów konserwatywnych, a wiadomem jest, że w dawnym parlamencie charakter konserwatywny posła

pojmowany był całkiem odrębnie i nie wykluczał solidarności z stronnictwem narodowo-liberalnem w bardzo wielu sprawach. Stronnictwo postępowe zajmować będzie i w przyszłym parlamencie dopiero trzecie miejsce co do liczby głosów, t. j. będzie słabsze od centrum. W stanowisku tego stronnictwa zajdzie jednak ważna zmiana. Przed wyborami postępowcy zaniepokojeni byli niepewną postawą ks. Bismarcka, i złowieszczącymi pogłoskami o jego zbliżeniu się do konserwatystów, więc sami także starali się zacząć o sprzymierzeńców silnych. Między stronnictwem narodowo-liberalnem a frakcją postępową stanęło przed wyborami przymierze wcale ściśle i to nie tylko na czas wyborów, lecz w ogóle na czas przyszłej kampanii parlamentarnej. Być może, że ścisłość tego przymierza zachwieje się teraz, gdy niebezpieczeństwo przewidywane wcale się nie ziszcilo, ale zawsze przynajmniej na początku przyszłej sesyi obie frakcye zechcą zamianować większą łączność w obec ks. Bismarcka. Udział wyborców przy głosowaniu był wcale nieliczny, a jeszcze słabszy był udział prawyborców. Ta ostatnia okoliczność świadczy o pewnej apatyi ludności, której nie zdołali zachęcić do udziału nawet obiegujące jeszcze wówczas dość powszechnie pogłoski o naprężonym stosunku między kanclerzem a stronnictwem narodowo-liberalnem i o grożącym zwrocie w polityce wewnętrznej. Ludność niemiecka zajmuje się tak mało sprawami wewnętrznej polityki, więc cóż dziwnego, że jest jeszcze obojętniejszą dla polityki zagranicznej, w której powaga księcia Bismarcka wystarcza jej zupełnie. Dzisiejsze antirosyjskie głosy prasy liberalnej nie mają znaczenia w obec tej apatyi, a porównywanie tych głosów z mityngami antitureckimi w Anglii, nie ma po prostu żadnego sensu. Mityngi angielskie były w każdym razie demonstracją donośną, nie tylko z powodu bezpośredniego udziału ludności w załatwieniu bieżących kwestyi politycznych, lecz także dla wielkiej liczby uczestników. Po za redakcyami niemieckimi, z kąd wychodzą wycieczki przeciw Rossyi, nie stoi nawet mniejsza część ludności.

Mamy teraz „oficyjalną i nieoficyjalną“

Turcyę, jak niedawno mieliśmy oficyjalną i nieoficyjalną Rosyję. Zasługa tego wynalazku należy się oczywiście prasie wiedeńskiej, która celuje i jest prawdziwie niedoścignioną w wynajdywaniu rozmaitych t. z. *Schlagwörter*. Tym razem nowy *Schlagwort* ma te dwa rzadko razem zbiegające się przymioty, że jest nie tylko bardzo wygodny lecz co ważniejsza wcale trafny. Rosyja nieoficyjalna dążąca do wojny z Turcyą i Rosyja oficyjalna, pragnąca pokoju za jaką bądź cenę, były jak się pokazuje tylko fikcyami, bo pierwsza Rosyja choć wysyłała ochotników i pełne trzosi do Serbii nie była przejęta gorączką wojenną tak dalece, ażeby aż gwałtownymi wybuchami miała skłaniać rząd do stanowczego kroku, druga zaś Rosyja wcale nie myślała o utrzymaniu pokoju za jaką bądź cenę, bo choć długo składała dowody dążności pokojowej, zawsze przecież stawiała wymagania i warunki, których odrzucenie musiałyby dla niej stanowić *casus belli*. Inaczej ma się rzecz w Turcyi w tej chwili. Oficyjalna Turcyja t. j. sułtan, Midhat hasza i wszyscy cywilni dostojnicy państwa z jednym może wyjątkiem niepewnego W. Wezyra chętnie unikają takiego kroku, któryby bezpośrednio wywołał wkroczenie wojsk rosyjskich do Serbii lub Turcyi. Ta oficyjalna Turcyja przyjmuje zawieszenie broni z terminem przez Rosyję ustanowionym, jest gotową do hojnego wymiaru swobód autonomicznych dla prowincyj, byle tylko niektóre z nich nie były wyjątkowo traktowane, wreszcie nie odmówi rękami wykonania przyrzeczonych reform, byle tylko rękami te nie ubliżały państwowej udzielnosci i nie równały się zamaskowanemu pierwszemu czy drugiemu podziałowi Turcyi. Dla tej Turcyi rezultat dotychczasowej walki z Serbami i Czarnogórcami jest na razie wystarczającą satysfakcją, bo wojska tureckie stoją na terytorium serbskiem i są zwycięskie, choćby nawet prawdziwą być miała depesza belgradzka zapewniająca ku ogólnemu zdumieniu Europę, że wieść o zajęciu Dżunisu była mistyfikacją. Natomiast nieoficyjalna Turcyja, zaliczająca do swoich szeregów ulemów, softów i w dodatku ogromną większość

OBRAZKI KRESOWE

I.

S ł o b o d y .

(Dokończenie)

Posiadacze pustek ukraińskich rzucili się jednocześnie w stronę Zaporozża. Tam — między kresami Rzeczypospolitej a Siczą, na stepach, osiadł lud w licznych futarach i „pałankach.“ Ale i tu spotkało ich niepowodzenie, lud bowiem rozswawolony i zepsuty, a przytem swobodny, w jarzmo nowe iść nie miał ochoty. Zostawała więc tylko Ukraina rosyjska. Niewola turecka najwięcej tam zapędziła dawnych poddanych Rzeczypospolitej; po karłowickim traktacie, rzucili się oni istotnie z powrotem do ojczyzny. Pobudek tych przenosin było nie mało, bo oprócz przywiązania znalazły się inne, niemniej ważne, a na ich czele pewien rodzaj zniechęcenia do pobratymców z za Dniepru, którzy nie bardzo gościnnie przyjęli przed laty zbiegów, wkraczających w granice Ukrainy rosyjskiej pod znakami swych pułków. Zaliczyli ich w poczet „pospólstwa“, kazali im uprawiać ziemię, obłożyli podatkami, wypędzali na roboty ciężkie — do budowania warowni, sypania wałów itd. Hetmani ich odzierali, kozacy mieli w pogardzie, nie przyjmowali do „rejestru“, a arystokracja *sui generis*, z miejscowych wy-

tworzona żywiółów, powoli narzucała im jarzmo pańszczyźniane. Woleli więc wracać do Polski, bo tam przynajmniej przestronniej, pola więcej, chleba więcej, woli więcej, pohulać można, kiedy na Ukrainie rosyjskiej nie uchodziło to bezkarnie śmiałkom i zwolennikom rabunku.

„Proczanie“ tedy owi, już w pierwszych latach XVIII stulecia przychodzili do siół przez ich ojców opuszczonych, i kolonizacya zakwitła na dobre, aż tu na raz Palejowe rozruchy tamę jej położyły, a chłop zamiast sochy i pluga, chwycił się spisy. zaciągał do pocztu kozackiego, wybił się z pośród siebie pułkownika, o uprawie ziemi zapominał, rabunek mu bowiem dawał i łatwiejsze i pewniejsze korzyści, a dogadzał przytem ambicji... Tak było do roku 1704. Wówczas Mazepa spędził za Dniepr część gminu osiadłego w Braclawskim, a w ośm lat później Piotr I, przez pośrednictwo hetmana Skoropadkiego, rozkazał mieszkańcom Niemirowa, Braclawia, Humania, Czehrna, Kaniowa, Bohusławia, Białocerkwi i Chwastowa, aby się natychmiast do Ukrainy rosyjskiej przesiedlali; opornych zaś pułkownik Renu wysłał za Dniepr bez ceremonii.

Tam też najwięcej ludności polskiej liczone, tam najprzód udali się nasi ziemianie przybyli na kresy. Ale żeby gmin przeciągnąć na swoją stronę, żeby zachęcić go do powrotu z niematem połączonego niebezpieczeństwem, wypadało przynajmniej zapewnić mu pewne przywileje. Te to przywileje właśnie lud nazwał *słobodami*, jak

znowu manipulację używaną przy ich stosowaniu „wywoływaniem słobody“, co oznaczało zapraszanie do osadnictwa z większym lub mniejszym dobrodziejstwem dla osadnika, bo takie owym przybyszom nadawano miano. Osadnik więc nie był czynszownikiem, jak się to niektórym pisarzom zdaje, ale poddanym, na pewien przeciąg czasu uwolnionym od roboty.

Już w Okopach św. Trójcy, w chwili odbierania Kamieńca od Turków, ziemianie próbowali zapraszania na słobody, teraz na Ukrainie zaczęto je na wielką stoposować skale Szlachcie krajaj pole na poletki, obok każdego na wysokiej żerdzi wypisywał warunki, na jakich lud kmiecy może na jego gruntach osiadać. Słobody w ogóle uwalniały przybyszów od wszelkich ciężarów na lat 15—30; właściciel zadawał im się kilka złotych rocznego czynszu, kilkunastą dniami tloki letniej — nic nadto; a byli i tacy, którzy przez czas trwania przywileju uwalniali osadnika od wszelkiej daniny, jak naprzykład pan Stecki w Rokitnej. „Poddani miasteczka Rokitnej — pisze w 1727 r. lustrator od trybunału lubelskiego delegowany, jeszcze na słobodzie, niedawno poosiadał, żadnej roboty nie robią, ani czynszów nie płacą; wołów i koni ornych się niespisywało, bo żadnej powinności nie odbywają.“ Wyznać jednak potrzeba, że wypadki podobne należały do wyjątkowych.

Na tak zachęcające wezwanie lud się tłumnie przekradał z za Dniepru, zawsze go atoli jeszcze było za mało. Możliwiej panowie, zaczęli wówczas sprowadzać całe gmi-

ny z Mazowsza i Sanockiego. W podobny sposób Zamojscy kolonizowali państwo Grodeckie, Koniecpolscy Szarogrodzkie, Potoccy Morafoszczyznę, Sieniawscy Międzyboż; a i królewscy niektórzy, mianowicie Proskurowskie, Mukarowskie, Dłużeckie, przywilejem zwały trochę gminu z głębi Polski. I wszystko to było jeszcze kroplą w morzu! Olbrzymie obszary stały odłogiem, posiadacze więc rzucili się na drogę podstępny, praktykowanego u nas w okresie kolonizacyi na początku XVII w., po prostu odmawiali kmieci u szczęśliwszych sąsiadów.

Zgubnie to oddziałyło na stosunki ekonomiczne kraju, nie należy bowiem zapominać, że słobody nie wszędzie trwać miały jednaki przeciąg czasu, nie wszędzie w jednym powstały roku. W ziemi kamienieckiej naprzykład kończyły się w pierwszym dziesięcioleciu zeszłego wieku, a w Kijowskiej, na dobre jeszcze na nie zapraszano w 1730 r.; nad Dniestrem okres ich trwania nie przekraczał lat 14, kiedy nad Dnieprem trzydziestoletnie słobody były rzeczą zwykłą. Na raz więc wszystka ludność Ruskiego, Bełzkiego, Wołyńskiego i północnej części Podolskiego, zachęcona przez agentów, zaczęła myśleć o wędrowce na stepy. Było to coś podobnego do gorączkowego za dni naszych wychodztwa na złotodajne łąki Kalifornii; tutaj jednak zyski miano na względzie, kiedy tam zajmowały one miejsce podrzędne, na pierwszym bowiem planie stały zachcenia swobody. Aspirantom do niej nie szło wcale o to, co po upływie terminu zakreślonego nastąpi, teraźniejszość przeciąga-

dzikiego i ciemnego motłochu, jest zaślepioną a w zaślepieniu swoim niczem się nie zadowala. Dla tej nieoficyjalnej Turcji każde najmniejsze powodzenie oręga tureckiego jest tylko zachętą do dalszej walki i wskazówką, że potężny Allah nietylko nie odwrócił się od wiernych wyznawców nauki proroka lecz owszem zapowiada im bliskie wypełnienie wszystkich gajarów. Udzielność państwowa nie jest dla nieoficyjalnej Turcji kresem, do którego sięgać mają zapowiedziane reformy autonomiczne i wymagane rekojmie wykonania tych reform. Muzułmanie mają i nadal panować, a gajury muszą być ich niewolnikami — oto hasło nieoficyjalnej Turcji, które oczywiście nie dopuszcza żadnej autonomii a tem mniej jakiegokolwiek rekojmie. Ta nieoficyjalna Turcja była już bliską celu, bo po wymordowaniu propagatorów reformy a ia Midhat steroryzowany sułtan byłby musiał złożyć ster w jej ręce. Niebezpieczeństwo zostało usunięte ale nie sążegane raz na zawsze. Sułtan Abdul Hamid nie grzeszy jak się zdaje stanowczością i energią, więc czynność stronnictwa reformatorskiego musi być ciągle wyężoną.

KORESPONDENCYE

Wiedeń, 28 października.

☞ Kto wczoraj był świadkiem wzburzenia umysłów, jakie panowało w Izbie niższej po przemówieniu prezesa ministrów, mógł mniemać, że odtąd wspólne pożycie między większością a rządem będzie rzeczą niepodobną. Tymczasem w godzinę po zamknięciu posiedzenia wyjaśnił się już był widnokrąg parlamentarny przynajmniej tak dalece, iż najbardziej dotknięci deputowani zaczęli przyznawać, że nieporozumienie było przyczyną całego rozruchu w Izbie. Istotnie po uważnem przeczytaniu całej odpowiedzi na interpelację, znajdujemy oględną replikę na zapytania stronnictwa wiernokonstytucyjnego, ale nie możemy dopatrzeć się powodów do rozdrażnienia wczorajszego. Nieporozumienie mogło powstać z powodu dwuznacznego brzmienia słów, iż żadne demonstracje lub manifestacje nie wpłyną na politykę hr. Andrassego, tudzież ze względu na ton, w jakim ks. Auersperg złożył deklarację imieniem całego gabinetu.

Część dzienników usiłuje dziś wyjaśnić przyczyny nieporozumienia wczorajszego. Jeżeli zaszło nieporozumienie, jeżeli rząd ustępem o demonstracjach i manifestacjach nie myślał bynajmniej dotknąć Izby, to gabinet znajdzie środki i drogi, aby zapewnić Izbę, iż najmniejszego nie miał zamiaru obrzązić parlamentu. Na posiedzeniu poniedziałkowym znajdzie się sposobność ku temu, a uspokoją się nawet owe gorętsze żywioły, które dziś w wydziale budżetowym groziły

jąca się lat kilkanaście albo i kilkadziesiąt znać tu wszystko. Nieopatrzność owa na jutro, była naturalną, ale i niekorzystną dla stron obudwu, stała się bowiem jedną z przyczyn całowiekowej rozterki.

Ale nietylko ekonomiczne stosunki kraju ucierpiały na tem podstępem odmawianiu kmieci, moralne szkody były daleko znaczniejsze. Lud zamarzył o rozkoszach, jakie nań na dalekich czekają pustkowiach, wyrzekł się pracy rolnej, i szukał sposobów, aby się jak najprędzej dostać do tej obiecanej ziemi; a raz przybywszy na miejsce, gdy się przekonął, że i w tym raju pracować potrzeba, zniechęcał się, nabierał zamiłowania do włóczędzy, a koczownicze instynkta, niedawno przytłumione, znowu górować w nim zaczęły, i stały się cechą wybitną w pierwszej połowie zeszłego stulecia. Z czasem wychodźtwa przyjmuje pewien kierunek, z północnego zachodu dąży ku południo-wschodowi; najsilniejszym jest od r. 1715 do 1735, potem wstrzymane przeszkodami, słabnie coraz bardziej, trwa jednak nieustannie do konfederacji barskiej. Wielki kataklizm, owa rzeź ukraińska, znana w dziejach pod nazwą humańskiej, powstrzymuje ruch na chwilę, ale już w okresie zniesienia Siczy wznaga się on i wylewa po za granicę Rzeczypospolitej, na stepy noworosyjskie.

Zaznaczyć jeszcze wypada, że przenosiny te z głębi Polski odbywały się nie na znacznej naraz przestrzeni ale etapami. Mie-

strikiem parlamentarnym, dopóki rząd nie udzieli wyjaśnień co do wczorajszego epizodu. Mówią, że najbardziej zdziwieni wrażeniem byli ministrowie sami, co najlepiej o tem świadczy, że nie było zamiaru wrogiego Izbie.

Od kilku dni nastąpiła stagnacja w sprawie wschodniej. Nikt nie może ręczyć za pokój, a tem mniej za wojnę. Nawet takie pisma, jak *Tagblatt*, dla odmiany stają się pokojowymi, zapewniając, że sytuacja straciła groźną swą cechę. Ci, co podejrzewają ciągle Rosyję, iż dąży do wojny, która ma być za pasem, mniemają, iż Rosyja nie jest jeszcze zupełnie przygotowaną, i że jedynie dlatego ociąga się kampania turecko-rosyjska. Że Rosyja zbroi się ogromnie, dowodzą i pisma rosyjskie i niemieckie i angielskie a wywód korespondenta petersburskiego w *Polit. Corr.*, iż uzbrojenia Rosyji mają głównie na celu usunąć nieukontentowanie na wewnątrz, t. j. zadowolić stronnictwo ruchu, napotka na wielu niedowiarków, tak samo jak tłumaczenie powodów dla czego flota rosyjska zamierza przezimować w jednym z portów włoskich. Otóż *Fremdenblatt* usiłuje fakt ten wytłumaczyć potrzebą „łagodniejszego klimatu.“ Sytuacja tak naprężona jak dzisiejsza, rodzi niezliczone pomysły, jeden dziwniejszy niż drugi. Do nich zaliczamy pomysł o „okupacji równoległej“, wyłuszczonej również w dzisiejszym *Fremdenblacie*. Na mocy tego projektu cała Europa mogłaby osiedlić się w Turcji i podzielić to państwo w drodze pokojowej!

Konstantynopol, 23 października.

☉ *Bajram* się skończył — w ministerstwie wojny o jeden nawet dzień wcześniej, niż dla innych śmiertelnych a wiernych wyznawców Koranu. Wedle jego przepisów trwać on powinien przez trzy dni. W tym roku przypadały te trzy dni od czwartku do niedzieli. Przez ten czas wszystkie czynności rządowe w całej Turcji ustają. W Stambule już w środę wszystkie biura W. Partji, wszystkie ministerstwa zostały zamknięte i spakowane do worków, gdzie spoczywać miały aż do niedzieli. W tym roku jednak ministerstwo wojny musiało worki z wyższego rozkazu otworzyć już w sobotę, a urzędnicy musieli być w biurach od godziny 4 rano po turecku. Znaleźli się też podobno wszyscy na swoich miejscach w komplecie. Ale machina i manipulacja biurowa nie mogły tego dnia wejść jeszcze w ruch właściwy — a wyjątek zaszczytny stanowiło biuro redakcyjne i drukarnia, w której się drukują urzędowy *Dzerridei Askirije* i *Hadykat (La Verité)*. Biuro to wraz z drukarnią funkcjonowało już w sobotę należycie. Za to też w kołach wojskowych stambulskich słyszeć się dają wcale nietajone utyskiwania, którym

szkańcy ruskiego i bełżkiego województwa dążą na Podole, osadnicy podolecy wkraczają do bractawskiego, a kmiecie bractawscy, jakby wyparci w stepy kijowskie wędrują... W pierwszych chwilach skuteczniały się te wędrówki wśród dnia białego, wobec licznych świadków, całemi gromadami, na co dowodów nie mało dostarczają nam akta grodzkie. Wojewoda kijowski, Józef Potocki, poszukuje np. 30 rodzin kmiecych, które na jego gruntach osiedlone, wraz z dobytkiem opuściły swoje siedziby, p. Szczeniowski w skardze lamentuje, że 28 poddanych jego z Chodorowa osiadło na pustkach kaniowskiego starostwa i t. p.

Z czasem jednak prawo acz niedołęzne, zaczęło przesładować wychodźców, a ziemianie ze swojej strony przedsiębrali środki, aby zapobiedz emigracji... Nie na wiele się to zdało; lud rozhaltajony nie dał się okiełznać, źle zastosowane „słobody“ wydawały swoje owoce... Szlachta myślała przedewszystkiem o sobie, a nie o kraju, za grzech więc sobkostwa ciężko odpokutować miała... Na jej utrapienie, powstał, jak słusznie utrzymuje Antonowicz, „rodzaj przemycalnego handlu ludźmi,“ na czele zaś jego stanęli żydzi i drobni czynszownicy. Translokowanie zbiegów stało się spekulacją, przynoszącą nawet spore zyski, ale nie dla stron interesowanych w dziele zaludnienia pustek.

DR. ANTONI J...

wyraz publiczny daje turecki *Wakit* oskarżając szefa głównego sztabu w ministerstwie wojny, od lat piętnastu generała dywizji, Machmuda baszę, że więcej się dziś zajmuje gazeciarsstwem niż wojskowością i tylko w biurze redakcyjnym swego *Dzerridei Askirije*, i *Hadykat-Verité* czuwa nad tem, żeby w tekście tureckim wszystkie punkta położone były na właściwych miejscach pod lub nad właściwymi literami, co zresztą kapitalnej jest wagi w pisowni tureckiej, bo od położenia tego punktu zależy znaczenie wyrazu.

Z powodu operacji na teatrach wojny, zwłaszcza na najgłówniejszym armii Niżu, pod bezpośredniem dowództwem *Serdara*, wielkie tu w sferach wojskowych panuje niezadowolenie. Dają się wcale niedowzuszczalne słyszeć głosy o potrzebie zmiany w naczelnem dowództwie *Serdar-Ekrema*, któremu zarzucają nie tyle brak zdolności, co przyrodzoną ociężałość, spotęgowaną dziś jeszcze i wiekiem podeszłym. W tej mierze opinia malkontentów może się i nie myli. Abdul Kerim basza słynął w armii tureckiej od dawna z ociężałości, o której przykładach zabawne i charakterystyczne powtarzają się tu anegdoty.

Dziś jednak, po ostatniem, walnem nad armią serbską zwycięztwie, powinienby Abdul Kerim basza przejechać sobie i najzacieśszych przeciwników. Tego spodziewać się pozwala ostatni jego do ministra wojny nadesłany telegram, w którym donosi, że dnia 19 października rozpoczął kroki zaczepne, a bitwa, jaka się z tego powodu wywiązała pod Aleksinaczem, należeć ma do najkrwawszych w ciągu teraźniejszej wojny, ale i do najszcześliwszych dla broi tureckiej, uwieńczoną bowiem została najświetniejszym zwycięztwem. Bitwa ta, rozpoczęta bardzo rano w czasie dżdżu, trwała aż do późnego wieczora. Po rozmaitych jej kolejach rezultat miał być taki, że Serbi utracili 13 ufortyfikowanych pozycji, i 2000 poległych. Do niewoli wzięto żywcem piętnastu oficerów. Prócz tego dostało się w ręce tureckie bardzo wiele amunicji i dwa kiesony lekarstw. Reszta armii serbskiej poszła w kompletną rozsypankę. Tak opiewa telegram *Serdar-Ekrema*.

Równocześnie a raczej o jeden dzień wcześniej, rozpoczął kroki zaczepne Osman basza dowódca korpusu armii Widyńskiejskiej, którego główna kwatera znajduje się w Zajczarach. Telegrafuje on do Seraskieratu, że dnia 18 b. m. o rannej godzinie, na czele tureckiej i egipskiej piechoty, kilku szwadronów kawalerji regularnej i oddziału Czerkiesów, z odpowiednią artylerją, uderzył na Serbów, którzy obozując pod wsią Beliraka, o 6 godzin od Zajczarów, wystąpili przeciw niemu o trzy godziny naprzód. Po trzygodzinnym boju, Serbi cofnęli się do lasu po za sześć silnych okopów. Wojsko tureckie, ze zwykłą odwagą i dzielnością poszło do szturm i wyparło z nich nieprzyjaciela. Według opowiadania jeńców, siła serbska, w lesie tym zgromadzona, składała się z 8 batalionów i 1 baterji artylerji. Wojsko tureckie, które nieprzyjaciela z tej silnej pozycji wyparło, składało się tylko z 3 batalionów piechoty. Zwycięstwo zawdzięcza się zatem jedynie nieporównanej ich waleczności.

Pod czas tej akcji, dwie nowe brygady serbskie, jedna składająca się z 8 batalionów piechoty i 1 baterji artylerji, druga z 3 batalionów piechoty i z kawalerji, uderzyły na tureckie awangardy od strony południa i wschodu, co Osmana baszę zmusiło do cofnięcia się na dawne stanowisko do głównej kwatery w Zajczarach. *Sat sapienti!* Na pobojuwisku pomiędzy Zajczarami a wsią Beliraka, pozostawili Serbi 650 poległych, pomiędzy którymi pułkownik i kilku oficerów rosyjskich. W boju z awangardą stracili Serbowie przeszło 150 zabitych.

Od granic Czarnogóry również pomyślnie dla oręga tureckiego nadeszły tu wiadomości. Derwisz basza rozpoczął działanie zaczepne od strony Spuża, a po zajęciu gór i wzgórz Wasowickich, posunął się aż w najbliższą białopawłowicką, gdzie silną zajął pozycję we wsi Martinicy. Siły Czarnogórców wynoszą 21,800 ludzi. Dla dopełnienia

strat, jakie Czarnogórcy od początku wojny ponieśli, (2 200 ludzi), książe Nikita powołał pod broń niedorostków od 15 do 16 lat. Również i na zachodniej granicy Czarnogóry Muktar basza, który zawsze jeszcze znajduje się w nie bardzo miłej pozycyi pomiędzy Grahową a Klobukiem, rozbić miał sześć batalionów czarnogórskich, usiłujących zabrać konwoj żywności.

Dzisiejszy *Stamboul* i *Phare du Bosphore*, którego pierwszy numer po przedłuższem zawieszaniu znowu się ukazał, zamieszczają wiadomość o odkrytym spisku starowierców tureckich, przeciwnych reformom. Z tego powodu czterech urzędników, uznanych za instygatorów tego spisku, zostało aresztowanych, a mianowicie: Mujudin Effendi, *Kazaskier* Rumelii; Szerif Effendi, *Kazaskier* Anatolii; Ramis Pasza, *Beylerbey* Rumelii i Riza Effendi. Rządowy statek *Arkadi* odwozi ich na miejsce wygnania.

Wiadomość o spisku nie będzie zapewne bez związku z plakatem, jaki w wilią *bajramu* przyklepionym został na bramie konaku Midhata Paszy. Nie donosiły o nim tutejsze gazety, ale ja za autentyczność tej wiadomości poręczam. Powiedziane było w tym plakacie: „Już raz ostrzegaliśmy was i wzywaliśmy, żebyście położyli koniec nieznośnemu położeniu, w jakim się znajdujemy, a które nie jest ani pokojem, ani wojną, ale czemś stokroć gorszem od wojny. Dziś powtarzamy to wezwanie w imieniu narodu, ostrzegając przy tem, że gdybyśmy zmuszeni byli ponowić je do trzeciego razu, to wtedy obejdziemy się już bez waszej pomocy. O tem pamiętajcie!“

Młodszy brat Sułtana, Mehemed Burhan-Eddin Effendi, umarł, ale kiedy ciało nieboszczyka już obnyto i wkładać miano do trumny, ożył znowu. Tak samo ex-sułtan, Murad Effendi powraca podobno do zdrowia.

Mahmud basza (Freund) skazany na wygnanie, choć wyrok nie został jeszcze ogłoszonym.

Rada państwa.

(H) Wiedeń 27. października (Kor. *Gazety Lwowskiej*.) Jeszcze przed rozpoczęciem posiedzenia wiadziiano w Izbie, że pan minister prezydent odpowie dziś na wystosowane do rządu interpelacje w sprawie wschodniej. Z wyjątkiem wyzyciwanego tedy załatwienia poprzedzających spraw bieżących. Ponieważ i na giełdzie dowiedziiano się o bliższej odpowiedzi, przeto zapełniły się tymczasem galerye, a uwaga wszystkich skierowaną była tylko na ten przedmiot. Tymczasem jakby na wypróbowanie cierpliwości ciekawych słuchaczy, załatwienie poprzedzających spraw bieżących trwało o wiele dłużej niż zwykle i zajęło prawie dwie godziny.

Prezes Izby dr. Rechbauer zawiadania między innymi o tem, że na zasadzie § 4 regulaminu zawezwał 12 lutego b. r. deputowanych czeskich, którzy dotąd nie zjawili się w Izbie, aby weszli do Rady państwa lub usprawiedliwili swą nieobecność. Wskutek tego otrzymał od 31 deputowanych czeskich zawiadomienie, które odczytuje. W piśmie tem deputowani z Czech oświadczają, że trwają na zajętem stanowisku niebrania udziału w obradach ciała ustawodawczego, którego legalności i kompetencji nie uznają, gdyż zdaniem ich przyszło ono do skutku wbrew woli legalnej reprezentacji czeskiej. Deklaranci przesyłają przy tej sposobności Izbie głos napomnienia, tak się wyrażając: „W groźnym czasie podnosimy głos w przekonaniu, że wywiązujemy się tem z obowiązku patriotycznego, wobec panowania systemu, przeciw któremu od piętnastu lat protestujemy w imieniu narodu czeskiego, i który uznaliśmy od razu za zgubny. Sytuacja polityczna i ekonomiczna jest do gruntu zachwiana, wszelkie prawo publiczne wstrząśnięte, siła państwa na zewnątrz sparaliżowana, a pomimo tego wewnętrznego węzła wewnętrznym trudności grozi coraz większem zawikłaniem. I stosunki wewnętrzne są po temu, że państwo będzie się musiało może odwołać do siły wszystkich swych ludów, do swej armii, i do serc swej ludności. Niechaj w tak ciężkiej godzinie, ci którzy odbiorą to oświadczenie, rozważą, czy to jest mądre, słusznie i politycznie, odpychać jednogłośnie życzenia całego narodu, znanego z swej werności do państwa i dynastji, narodu niewzruszonego w swem przekonaniu prawnem.“

Izba obojętnie przyjęła to oświadczenie. Prezydent dr. Rechbauer nie uznając oświadczenia tego za dostateczną przyczynę nieobecności, orzeka w myśl Izby, iż deputowani czescy utracili mandat do Rady państwa. Dep. Prażak jak corocznie tak i teraz wnosi przy tym niemilomy akcie, aby oświadczenie to deklaratorów przydzielono osobnemu wydziałowi, lecz pomimo, iż go poparli deputowani z Galicji i prawie całe stronnictwo prawne, większość odrzuciła to żądanie.

Następują wreszcie pierwsze czytania, mianowicie ustawy przeciw pijaństwu dla Galicji, która przydzielona została na wniosek dep. Schaffera wydziałowi dla spraw karnych, wbrew wnioskowi dep. Dunajewskiego, który żądał odesłania tej ustawy do wydziału sprawiedliwości. Tej samej komisji przydzielona została ustawa dla Galicji przeciw nierzetelnemu postępowaniu przy interesach kredytowych. Natomiast przyjęto wniosek dep. dr. Dunajewskiego o pomnożenie wydziału sprawiedliwości o dwóch członków.

Zywszą dyskusję wywołało pierwsze czytanie procedury cywilnej. Okazało się przy tym, jak już nieraz przedtem, że na samem ciele stronnictwa popierającego Rząd znajdują się ludzie spoglądający może zawiśniętym okiem na ustawodawcze rezultaty, którymi się szczyci ministerstwo p. Glasera. Przy obradach nad sposobem traktowania procedury cywilnej w komisji, zdawało się tym którzy pragną jak najrychlejszego załatwienia tego przedłożenia, że najstosowniejszą byłoby rzeczą, aby dla tak obszernej ustawy zmieniono cokolwiek powolny tok regulaminu obecnego, t. j. aby w naradach nad procedurą cywilną w wydziale zaprowadzono zwiększony system traktowania.

Dep. Dürrnberger postawił też wniosek w tej myśli. Poparł go dep. dr. Kopp, czyniąc słuszną uwagę, że przy obecnym powolnym sposobie traktowania ustawy trudno spodziewać się, aby procedura cywilna w ciągu trzech lat, t. j. przed upływem peryodu Rady państwa w obu Izbach przeprowadzić się dała. Jeżeli się nie zaprowadzi krótszego sposobu traktowania, to lepiej od razu przejść nad ustawą do porządku dziennego, ponieważ i tak wszelka praca, jeżeli nie zostanie ukończona przed upływem peryodu parlamentarnego, będzie daremną, nowa bowiem Rada państwa będzie i tak musiała na nowo rozpocząć pracę.

Wnioskowi dep. Dürrnbergera sprzeciwiał się uporczywie dep. dr. Herbst. Zdaniem jego byłoby to porzuceniem zasad parlamentarnych, zrzeczeniem się krytyki ze strony Izby. Przy głosowaniu upada też wniosek Dürrnbergera — natomiast przyjęto inny wniosek, według którego procedura cywilna przydzielona została osobnej komisji z 15 członków.

Wreszcie wśród wielkiej uwagi Izby powstaje p. prezydent ministrów ks. Auersperg i odczytuje donośnym głosem odpowiedź Rządu na wystosowane doń interpelacje w sprawie wschodniej. Oto osnowa od powiedzi:

„Na posiedzeniu wys. Izby deputowanych d. 21 b. m. wnieśli pp. deputowani br. Eichhoff, dr. Herbst, dr. Hoffer i towarzysze, interpelację do rządu, z następującymi pytaniami:

1) Czy rząd cesarski z obowiązku swego wpływał na kierownictwo polityki zagranicznej w sprawie wschodniej; w jakim kierunku się to kierunkowi i czy gotów rząd przyjąć odpowiedzialność za politykę, której monarchia austriacko-węgierska trzyma się w tej sprawie?

2) Czy rząd cesarski używał wpływu swego w tym kierunku, aby także na wypadek wojny, która może wynikać z zawiązań wschodnich, pokój dla Austro-Węgier był zapewniony, głównie zaś, aby wszelka dążność do nabycia obcego terytorium została powstrzymana?

3) Czy rząd cesarski zamierza także i nadal używać wpływu swego w tym duchu?

„Mam zaszczyt odpowiedzieć najprzód na pytanie pierwsze: Chociaż nasze ustawy konstytucyjne nie zawierają żadnego formalnego postanowienia o wpływie, jaki rząd cesarski wywierać może na kierownictwo spraw zagranicznych, mimo to leży wpływanie takie już w samej naturze rzeczy i jest usadnione oddziaływaniem polityki zagranicznej na stosunki wewnętrzne. Ces. król. rząd spełniał zawsze swój obowiązek w tym kierunku i otrzymywał w każdym stadium akcji politycznej od pana ministra spraw zagranicznych żądane wyjaśnienia. Do pozytywniejszego wpływania nie miał c. k. rząd żadnego powodu, albowiem program ministra spraw zagranicznych, na który rząd zgadzał się od samego początku, a który przez delegacje wspólne po dwakroć został potwierdzony, był konsekwentnie przestrzegany. Rząd królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa może tedy w dzisiejszym stadium kwestyi wschodniej zaznaczyć, że

kierownictwo naszych spraw zagranicznych wytrwała pokojową dążnością swoją dobrze się zasłużyła pokojowi monarchii, tudzież pokojowi europejskiemu w ogóle. Odpowiedzialność za kierownictwo spraw zagranicznych z prawa i z natury rzeczy spada w pierwszym rzędzie na ministra spraw zagranicznych. Minister ten uważa nie tylko za swój obowiązek, ale domaga się nawet tego, ażeby cała odpowiedzialność za politykę zagraniczną tak w obec Najj. Pana, jako też w obec czynników do tego prawnie powołanych spadała na niego. Niemniej też gotów rząd ces. król. przyjąć na siebie część odpowiedzialności, jaka na niego spada z prawnego stanowiska.

„Na drugie i trzecie pytanie, muszę dać następującą odpowiedź. Polityka Monarchii dąży przede wszystkim do utrzymania pokoju, co oczywiście wyklucza dążność zabioru obcego terytorium. Nikt nie zdoła lepiej ocenić błogich skutków pokoju jak rząd Jego ces. Mości. Cały kierunek naszej zagranicznej polityki jest dowodem szczerości i konsekwencji w tem dążeniu. Możemy tedy oświadczyć, iż minister spraw zagranicznych w porozumieniu z ces. król. rządem nawet w obec ewentualności poruszonych w interpelacji, dąży w pierwszym rzędzie do utrzymania pokoju i jak dotychczas, tak i nadal wszelkich użyje środków, aby zachować monarchii pokój. Nie może wszakże tak samo ulegać wątpliwości, że ta dążność znajduje naturalne granice w obowiązku energicznego przestrzegania bezpieczeństwa i interesów monarchii wśród wszelkich okoliczności w każdym kierunku. Program, któryby bez tego ograniczenia stawiał pokój jako cel bezwarunkowy, rzekałby się tych interesów z góry, praktycznie zaś byłby najmniej przydatny do zabezpieczenia pokoju. Określiłem zapatrywanie, które było i jest myślą przewodnią w kierownictwie naszych spraw zagranicznych a które c. k. rząd ze swej strony podziela. Muszę jeszcze tylko dodać, że minister spraw zagranicznych nie myśli dać się zepchnąć z drogi dotychczasowej ani manifestacjami wojennymi ani objawami, które mogłyby zaszkodzić potęgde i powadze monarchii.

„W tej samej sprawie wystosował dep. dr. Fanderlik z towarzyszymi na posiedzeniu w dniu 19 b. m. interpelację do c. k. rządu, w której zawarte jest następujące pytanie: „Czy jest wys. rząd skłonny żądać od c. k. ministerstwa spraw zagranicznych niezbędnych wyjaśnień i udzielić ich Izbie deputowanych: jakie poczyniono i jakie czynią się przygotowania, aby na półwyspie Bałkańskim stworzyć na przyszłość polityczny stan rzeczy, odpowiadający interesom państwa i gorącym życzeniom ludności słowiańskiej tego państwa, stan, któryby zadawał także ludność chrześcijańską na półwyspie Bałkańskim?”

„Na to pytanie ma naszczyt odpowiedzieć w sposób następujący: Zadaniem wspólnego ministerstwa spraw zagranicznych nie jest prowadzić politykę według życzeń szczepów, lecz wyłącznie w interesie monarchii jako całości, a to tem więcej, że dobrze pojęty interes całości odpowiada słusznym interesom każdej cząstki z osobna. Od początku zawiązań na Wschodzie ministerstwo spraw zagranicznych w porozumieniu z rządem, dwójaki cel miało na oku: zachowanie pokoju europejskiego i polepszenie doli ludności chrześcijańskiej na półwyspie Bałkańskim. Ta polityka, dążąca do nadania ludności tamtejszej błogostawienia pokoju i rozwoju, leży w interesie całej monarchii i nie potrzebuje osobnego poparcia ze strony pobratymców. Rząd Jego ces. Mości trzymał się dotychczas ciągle tej polityki a na przyszłość trzymać się jej będzie z całą stanowczością i konsekwencją.“

Ks. Auersperg odczytał odpowiedź tę donośnym głosem i z naciskiem. Wygłaszając ustęp, który powiada, że minister spraw zewnętrznych ani wojennymi manifestacjami ani demonstracjami, któreby kompromitowały potęgę i powagę monarchii, nie da się zepchnąć przez nikogo z powziętego raz kierunku, — kilku deputowanych lewicy, więcej może, aby sięgnąć na siebie uwagę niż z jakiegokolwiek innej rozumnej przyczyny, w sposób nie bardzo parlamentarny przerywały ministrowi. Dep. Giskra wola: *Wer ist damit gemeint?* Inny deputowany, znany jako *faiseur* pewnego wielkiego dziennika i gorliwszy obrońca jego interesów niż spraw innych, rzucił jeszcze niegrzeczniejsze słowa. Niczem nie uzasadnione to *intermezzo*, urągające z wszelkich obycajów parlamentarnych, wywołało na ławach centrum oburzenie na nieprzyswoitych warchołów. Wołano *bravo* ministrowi a zarazem i domagano się spokoju. Znowu ucichła wrzawa, ale po odczytaniu odpowiedzi przez ks. Auersperga pierwotne rozdrażnienie nie ustąpiło wcale, tak, że prezydent Izby dr. Rechbauer uważał za stosowne po załatwieniu niektórych drobnych spraw zamknąć posiedzenie. Można się spodziewać, że

niektóre dzienniki będą się starały wyzyścić ten epizod po swojemu. Tymczasem cała ta niemiła scena, którą jako naoczny świadek wiernie przedstawiłem, jest tylko przypadkowa, na dziwnem nieporozumieniu polegająca — wojną kokoszą.

Następne posiedzenie w poniedziałek 30 października.

Komisja Izby deputowanych obradująca nad reformą podatków, projektowaną przez p. ministra skarbu, obradowała d. 26 b. m. w dalszym ciągu nad projektem ustawy o osobistym podatku dochodowym. Przedewszystkiem zastanawiano się nad tem, w jaki sposób mają być opodatkowani obywatele austriaccy mieszkający za granicami państwa: czy mają opłacać podatki od całego swego dochodu, czy też tylko od tych dochodów, jakie mają z kraju leżącego w granicach państwa. Po dłuższej rozprawie zgodzono się na ostatnią zasadę zgodnie z tekstem przedłożenia rządowego. Ustęp 3, paragrafu 3, który wylicza wszystkie korporacje uwolnione od opłaty osobistego podatku dochodowego, został wypuszczony.

Ustawa o dotacyi katolickiego duchowieństwa z funduszu religijnego wniesiona do Izby deputowanych, opiewa w całej osnowie:

§ 1. Samoistnym katolickim duszpasterzom i ich systemizowanym pomocnikom uzupełnia się kongreg. minimalną z funduszu religijnego o tyle, o ile ona nie jest pokryta dochodami połączonymi z urzędem duchownym. Dochodem połączonym z urzędem duchownym odpowiada dochód, jaki duchowny pobiera z kościelnych dotacyi i funduszy zapomogowych.

§ 2. Dochód minimalny oznaczony będzie w drodze rozporządzenia z uwzględnieniem miejscowych stosunków. Miarą oznaczenia tego dochodu będą kredyty dozwolone ustawami skarbowymi.

§ 3. Kwota potrzebna do uzupełnienia dochodów z urzędu duchownego, w każdym pojedynczym wypadku, (§ 1) będzie oznaczoną na podstawie zeznania dochodów i wydatków, urzędownie stwierdzonych. Zasady, na jakich mają być podane dochody i wydatki, tudzież następstwa prawne i kary, jakie wypłyną z spóźnionego albo nieprawdziwego zeznania, będą oznaczone w drodze rozporządzenia.

§ 4. Postanowienia niniejszej ustawy nie tyczą się tych duchownych, którzy piastują urząd swój w klasztorach, a także tych duchownych, którzy pozostają w klasztorach, dopóki klasztor ten posiada dość środków do opędzania kosztów utrzymania swych członków.

§ 5. Jeżeli istnienie pewnej staeyi duszpasterskiej uznane zostanie za niepotrzebne, to należy wstrzymać dotację albo zapomogę z funduszu religijnego. Orzeczenie w tej sprawie wydaje minister wyznań w porozumieniu z biskupem diecezyi.

§ 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się ministrowi wyznań i oświecenia wraz z ministrem skarbu.

SPRAWY MONARCHII

— Ołomuniecka Izba handlowa wystosowała petycję do Izby deputowanych Rady państwa, ażeby parlament austriacki wystąpił stanowczo przeciw nakładaniu większych ciężarów na Przedlitawie przy zawarciu ugody z Węgrami, głównie zaś przeciw podziałowi banku narodowego.

— Deputowany Jokaj oświadcza publicznie w pismach węgierskich, że pogłoska, jakoby zachęcał młodzież węgierską do demonstracyi na rzecz konsula tureckiego, jest pozbawioną wszelkiej podstawy.

— Przed trybunałem administracyjnym w Wiedniu odbyła się d. 26 b. m. pierwsza publiczna rozprawa, w której zniesiono orzeczenie ministerstwa wyznań i oświecenia.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Przygotowania wojenne Rossyi).

Indépendancebelge otrzymała od swego, dobrze zwykle poinformowanego korespondenta z Petersburga, szczegóły o przygotowaniach wojennych Rossyi, które, jeżeli prawdziwe, zdawałyby się wskazywać, że taniec wojenny lada chwila się rozpocznie. Atoli sama *Indép. belge* zamieszczając te alarmujące wiadomości, uważała za potrzebne dodać do nich znak zapytania a oraz gloskę, wyjaśniającą cel takich alarmów. „Może, powiada dziennik zacytowany, rozgłaszają takie rzeczy umyślnie, aby wywrzeć nacisk na Konstantynopol, gdzie odgrywa się właśnie ostatni akt dyplomatycznego działa-

nia. Według tych wiadomości armia 120 tysięcy ludzi i kilka pułków kozaków pod dowództwem W. X. Mikołajca czeka tylko na hasło, aby wkroczyć do Bułgarii. Druga armia, licząca 340.000 ludzi pod dowództwem księcia następcy tronu, rozlokowana jest od Bessarabii aż do południowych granic Polski. Dywizja piechoty gwardyjskiej otrzymała rozkaz przyłączenia się do tej armii. Trzecia armia, mająca liczyć 240.000 ludzi ma przeznaczenie wkroczyć pod dowództwem gen. Loris Meliskowa do Turcji azjatyckiej, a zostawiwszy korpusy obłącznicze pod Karsem i Erzerum dotrzeć aż do Bosforu. Nadto ma być utworzony w Moskwie korpus rezerwy. A więc 700.000 wojska bez rezerw byłoby już zmobilizowanego! Istotnie, trudno brać odpowiedzialności za takie doniesienie.

Polit. Corr. pisze znowu o wielkich przygotowaniach obronnych w Krymie. Generał Todtleben bawi od kilku dni w Sebastopolu, osobiście kierując robotami fortyfikacyjnymi w tej twierdzy nadmorskiej, która ma być punktem oparcia dla operacyi wojennych. Ministerstwo wojny przeznaczyło tymczasowo 600.000 rubli na wybudowanie całego łańcucha fortów, ale suma ta będzie musiała być zdwojoną. Codziennie pracuje 3000 robotników, a jeszcze nowych sprowadzają z Orelu. Do 1 stycznia 1877 mają być gotowe wszystkie nowe reduty, forty i baterie. Niektóre są już ukończone i obecnie ustawiają na nich działa ciężkiego wagomiaru, których 80 przybyło 15 b. m. na Symferopol. Amunicyę sprowadzają z Mikołajewa. Równocześnie fortyfikują także pozycyę Kercz-Jenikale nad morzem Azowskim. Ma tam powstać pierwszorzędna forteca, zajmująca co do obronności pierwsze zaraz miejsce po Kronstadzie. Jedna dywizya 6 korpusu armii będzie rozlokowaną w Krymie ze sztabem w Symferopolu.

(Reformy tureckie).

Specjalna komisja ustanowiona do postawienia zasad nowych reform a składająca się wyłącznie z mahometan obznajomionych z prawem kościelnym (*szeri*) zgodziła się po kilkudniowych naradach na następujące zasady, na których nowe reformy mają się oprzeć.

1) Prawa, które się mają wypracować i ogłosić, powinny odpowiadać świętemu prawu *szeri* i prawdziwym potrzebom kraju.

2) Mające powstać zgromadzenie narodowe będzie czuwało nad surowem i ściśle użyciem istniejących praw i tych które w przeszłości zostaną ustanowione. Urzędy będą nadawane tylko zdolnym i kompetentnym urzędnikom. Żaden urzędnik nawet minister nie będzie mógł być oddalonym z zajmowanego stanowiska bez legalnego powodu.

3) Zarządy polityczne, finansowe i fiskalne zostaną w wszystkich prowincjach jak najzupełniej zreorganizowane i zreformowane.

4) Zgromadzenie „*Medżlis Umumi*“ dzieli się na dwie Izby, na Izbę deputowanych (*Medżlis Aieebuszsan*) i na Izbę panów (*Medżlis Ityan*). Izba deputowanych będzie prowizorycznie liczyła 120 członków reprezentujących ludność stolicy i prowincyi. Będzie ona roztrząsała i uchwałała ustawy przedłożone jej przez Radę państwa. Rada państwa zatrzymuje i nadal swą prawodawczą czynność. Izba panów liczy 30 do 50 członków mianowanych przez rząd. Urzędnicy w randze wezyra i ulemowie poza służbowi są już tem samym członkami Izby panów. Resztę członków Izby tej wybiera rząd. Prawa wypracowane przez Radę państwa a potwierdzone przez Izbę deputowanych będą przedkładane do rozstrzygnięcia i ostatecznej decyzji Izbie panów, która je przyjmuje lub odrzuca. Urzędnicy oskarżeni przez Izbę deputowanych będą sądzeni przez Radę państwa. Jedynie ministrów sądzi Izba panów.

5) Izba deputowanych prowadzi nadto kontrolę nad finansami i ma prawo ustanawiania budżetu rozchodów i dochodów państwowych. Ministrowi nie będzie wolno najmniejszych skutecznie wydatków w budżecie rozchodów nieprzewidzianych.

Na tych zasadach będą się opierały rozporządzenia i prawa zaprowadzające reformy administracyjne i polityczne, jakimi rząd ludność obdarzy. Komisja postawiwszy te zasady w myśl przepisów *szeri* przystąpiła do wypracowania pojedynczych szczegółów. Prace komisji postąpiły już dość daleko, tak że ogłoszenie dzieła reform, jeśli nowe nie zajdą komplikacje, niezadługo zapewne nastąpi.

(Z Petersburga.)

Upowszechniło się mniemanie, że generał Ignatiew dla tego tylko wrócił do Konstantynopola, aby wręczyć *ultimatum*. Petersburgski korespondent *Polit. Corresp.* za-

przecza temu. Gdyby rząd rosyjski miał być zamiar prowokowania Turcyi, byłby Ignatiew wysłał już z odmowną odpowiedzią na propozycję 6miesięcznego zawieszenia broni. Tymczasem rzecz tę powierzono nie Ignatiewowi ale Nelidowowi, który komunikując Porcie odmowę rządu rosyjskiego, uwiadomił ją równocześnie, że Rosya ob staje przy propozycjach angielskich t. j. żąda 4—6 tygodniowego zawieszenia broni i uregulowania kwestyi autonomii. Rząd rosyjski dając przez to sposobność Porcie do roztrząśnienia raz jeszcze propozycji angielskich, zbudował jej złoty most do odwrotu. Dotychczas nie ma jeszcze żadnej wskazówki, któraby pozwalała wnosić, że Porta zaniechła skorzystać z udzielonej jej sposobności wycofania się z dylematu, który sama stworzyła. „Jeżeli, pisze dalej *Polit. Corr.* rząd rosyjski prowadzi tymczasem dalej uzbrojenia, to jest to demonstracja nie tylko na zewnątrz ale i na wewnątrz.

Naród rosyjski, który w obecnej chwili żywi tylko jedno życzenie, poprawienia losu chrześcijaństwa na półwyspie bałkańskim, śledzi z uwagą te przygotowania wojenne, a liczne szczegóły o nich, podawane przez prasę, działają uspokajająco na wzburzone umysły. Naród widzi, że rząd stanowczo jest zdecydowanym zadość uczynić jego życzeniom, że sprawy chrześcijaństwa nie zasypia, i jeżeliby akcja dyplomatyczna nie doprowadziła do celu, gotów jest użyć środków drastyczniejszych. Tymczasem rząd nie ma wcale ochoty wszczynania lekceomyślnie wojny. Zawsze jeszcze żywi on nadzieję i życzenie, aby Porta ustąpiła a okoliczność, że Ignatiew dopiero w kilka dni po przybyciu do Konstantynopola wręczył swe kredytywy, jest dowodem, że rząd nie nalega na szybką decyzję i że radby, aby Porta na żądania mocarstw zgodzić się chciała.

Obiega pogłoska, że Rosya poruszyła u kilku mocarstw sprawę otwarcia Dardanellów i Bosforu dla obcych statków wojennych. Generał Ignatiew miałby polecenie przedłożyć to żądanie sułtanowi. Słychać nawet, że poseł amerykański przyrzekł popierać to żądanie. Łatwo przewidzieć, że Porta na to nie przystanie.

(Flota rosyjska).

Revue scientifique ogłasza w jednym z ostatnich numerów artykuł napisany z nadzwyczajną precyzją o obecnym stanie marynarki rosyjskiej. Autor tego artykułu przedstawia w sposób jasny wszystko, co się odnosi do personelu, szkół arsenałów, hut i warsztatów, podziału i materiału marynarki. Przytaczamy kilka ustępów tego artykułu traktujących o właściwościach floty rosyjskiej, aby wykazać jaką rolę odegrałaby marynarka rosyjska w wojnie z Turcyą.

„Flota rosyjska składa się z 29 pancerników i 196 zwykłych okrętów wojennych. Potęga morską zależy dziś głównie od liczby pancerników. Pancerniki rosyjskie dzielą się na dwie kategorie: 1) okręty wojenne i 2) okręta do strzeżenia brzegów. Okrętów wojennych posiada Rosya czternaście, z których najstarsze są „Sebastopol“ i „Petropawłowsk“ ukończone już w r. 1863 a mające szkielet drewniany. Największym z pancerników rosyjskich jest „Piotr Wielki“. Jest to najmocniejszy ze wszystkich pancerników istniejących w ogóle. Spuszczony został na wodę w roku 1872 a koszt budowy nie rachując okucia w pancera wynosił 9,5 500 000 fr. z których 3,980.000 przypada na samą machinę. Pancierz okrętu ma być 35 centymetrów grubości. Na okręcie znajdują się dwie wieże o 10 metrach średnicy; każda z tych wieży mieści w sobie po dwie armaty stanowiące uzbrojenie okrętu. Każda z tych armat kosztowała nie mniej jak 330.000 franków, ważą one po 40.000 kilogramów, są dwunasto calowego kalibru a długość ich wynosi 6 metrów i 25 centymetrów. Są z lanej stali a nabijają się z tyłu. Ta straszliwa machina wojenna została zbudowana w dokach rosyjskich podług planu wiceadmirała Popowa, który podobnie jak Dupuy de Lome we Francyi a Reed w Anglii jest w Rosyi naczelnym inżynierem budownictwa morskiego. Pancierz okrętowy sam jest pochodzenia angielskiego. Sądząc z prób dotąd podejmowanych, „Piotr Wielki“ jest nadzwyczaj trudny do kierowania. Podczas pierwszych prób zepsuto zewnętrzne koło okrętu tak, że musiano go wciągnąć do portu. Po naprawieniu robiono nowe próby, tym razem uszkodziło się jedno dzwono u koła po lewej stronie okrętu. Nadto machina okrętu mimo swego ogromu okazała się za słabą do poruszania takiego kolosa przeciw oporowi wody. Dlatego też wątpimy, czy „Piotr Wielki“ będzie czemś więcej jak kosztownym *curiosum* i jesteśmy pewni, że będzie mógł być tylko użyty jako żelazna forteczka ze stałem na morzu stanowiskiem. Kilka pancerników rosyjskich jest zaopatrzonych w przyrządy, za pomocą których z wszystkich dział równocześnie można da-

wać ognia. Przyrząd ten polega na trzonie żelaznym idącym wzdłuż części znajdującej się tuż przy sterze i wzdłuż tylnej lewej strony okrętu a do każdej armaty przyłączone jest haczkami. Za pomocą dźwigni obraca się trzon a wszystkie działa równocześnie dają ognia. Jest to urządzenie bardzo dowcipne, ale nie jesteśmy pewni, czy system używania każdej armaty osobno nie jest nieskończenie pewniejszym. Gdyby bowiem podczas walki trzon się uszkodził w takim razie użycie dział mogłoby się stać niepodobnem.

Same okręty pancerne rosyjskie nie ustępują ani też nie przewyższają co do wartości okrętów francuskich i angielskich. Rosya, Francya i Anglia robiły z swemi ogromnymi pancernikami w ostatnim czasie bardzo kosztowne próby, a trudno przewidzieć, jakie z flot swych w razie wojny odniosą korzyści. Na wielką niekorzyść wychodzi Rosyi ta okoliczność, iż flota rosyjska nie może opuszczać morza bałtyckiego. Gdyby tylko szło o obronę Rosyi przeciw Niemcom, wtenczas flota ważnaby mogła wyświadczyć usługi, inaczej jednak rzecz się będzie miała, gdy flota będzie się musiała okazać na otwartym morzu, gdyż Rosya nie posiada nigdzie po za morzem bałtyckim składów węgla, dlatego też pancerniki jej podejmując dalekie wyprawy, mogłyby się wystawić na rozmaite niebezpieczeństwa. Co się tyczy morza Czarnego, to Rosya nie posiada tam wcale okrętów wojennych i z tej strony nie będzie mogła wcale lekceważyć sobie floty tureckiej. Dlatego też zajmują się w Petersburgu wyrównaniem rosyjskich sił z tureckimi. W dokach nikotajewskich dzień i noc pracują z wielkim pośpiechem.

Więcej wagi trzeba przywiązywać do obronnej floty rosyjskiej aniżeli do wojennych jej statków. Ta flota defenzywna składa się z opancerzonych monitorów i z *popówek* wynalezionych przez wiceadmirała Popowa *Popówka* jest podobna do okrągłego prostego cylindra. Jest to właściwie rodzaj opancerzonego bastionu pływającego po powierzchni morza. Okręt ten przynosi korzyści jakich nie przynoszą zwyczajne okręty. Pominąwszy bowiem to, że okręt taki może się obyć bez dzióbów, nie potrzeba nadto wcale osłony dla zewnętrznych kół maszyny, przez co ciężar okrętu jest znacznie mniejszym a tem samem prucie wody daleko łatwiejszem. Kołysanie się okrętu jest daleko łagodniejsze i łatwo to sobie można wytłumaczyć; płaskie dno okrętów okrągłych tak się z góry zamyka jak nosiwoły zamykają drewnianymi kregami naczynia, a z nich woda nie wypryskiwała, przytem natotanie się okrętu ku tyłowi i przodowi jest również słabsze aniżeli u brygantyn. Mogą one płynąć co najmniej z taką szybkością jak monitory a co się tyczy ich bezpieczeństwa, to np. torpille prawie nic im nie mogą szkodzić z przyczyny, że przegródki okrętowe jak najszybciej się zamknięte.

Flota bałtycka składa się z 27 pancerników i 40 okrętów zwyczajnych, zaopatrzonych ogółem w 200 armat. Na morzu Czarnym znajdują się w ogóle tylko 2 opancerzone popówki i 25 parowców uzbrojonych w 75 dział. W razie powszechnej wojny musiałaby się Rosya na morzu ograniczyć na defenzywę. Flota bałtycka nie ma nigdzie w Europie miejsca wygodnego do zarzucania kotwic a przez dwie trzecie roku jest bezczynną z przyczyny zamarzania wody. Rosyjska flota czarnomorska jest tak co do liczby jak i wielkości słabszą od otomańskiej. Dla tego też mimo wszelkich usiłowań, jakie robi Rosya celem stworzenia floty podług nowych wymagań, nie może ona w żaden sposób liczyć na osiągnięcie korzyści na morzu w razie wojny z Turcyą.

KRONIKA

Mianowania w c. k. armii.

JCW. wielki książę rosyjski Sergiusz Aleksandrowicz, porucznik pułku piech. nr. 2, mianowany kapitanem tegoż pułku, zaś JCW. wielki książę rosyjski Paweł Aleksandrowicz, podporucznik pułku ułanów numer 11, mianowany porucznikiem w tymże pułku.

Feldmarszałek porucznik Józef br. Weber, prezydent najwyższego wojskowego senatu sprawiedliwości, mianowany generałem broni feldmarszałek porucznik Emeryk książę Thurn und Taxis, najwyższy koniuszy Jago Ces. Mości, oraz kapitan szwadronu konnej gwardii przybocznej, generałem jazdy: fedmarsz. porucznik Fryderyk baron Pocken-j-Kieselstädt, komendant Pressburga, generałem broni.

Generał-majorami mianowani pułkownicy: Franciszek Christl, ze sztabu artylerji, dyrektor artylerji przy komendzie generalnej we

Lwowie; Karol Esch z pułku piech. nr. 20, komendant 5 brygady piech. i Józef Rodakowski, z pułku dragonów nr. 11, komendant 18 brygady jazdy.

Pułkownikami mianowani: w sztabie generalnym, podpułkownicy: Jan Groller Mildensee, używany przy boku generalnego inspektora armji JCW. Arcyksięcia Albrechta. z pozostawieniem na dotychczasowym stanowisku; Henryk Neuendorf z pułku piechoty nr. 6, jednocześnie przeniesiony na etat ministerstwa wojny, i Jerzy baron Waldstätten, szef sztabu generalnego przy komendzie wojskowej w Krakowie; w piechocie: Franciszek Gämmerler, przy pułku piechoty nr. 9; Albin Kövess Kövshaza, przy pułku piech. nr. 80; Ignacy Reymann, przy pułku piech. nr. 30; Karol Schmelzer, przy pułku p. nr. 40; Adolf Pechio Weitenfeld, przy p. p. nr. 24; Albert Le Gay Lierfels przy pułku p. nr. 10; Adolf Fidler Isarborn przy pułku p. nr. 58; Emil Kurz przy pułku piech. nr. 57 i Roman Lazarewicz przy pułku p. nr. 41; w konnicy: Józef Traxler przy pułku ułanów nr. 6 i Mikołaj książę Wrede, nadliczbowy w pułku ułanów nr. 5, agent dyplomatyczny i konsul generalny w Belgradzie, z pozostawieniem na dotychczasowym stanowisku; w inżynierji: Fryderyk Fössl, ze sztabu inżynierji, dyrektor inżynierji w Krakowie; w oddziale stadnin: Karol Ilnicki, komendant król. węg. stadnin wojskowych w Fogaras, obaj z pozostawieniem na dotychczasowej posadzie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

— **Ks. Leon Sapieha**, były marszałek krajowy, zachorował był ponownie bardzo ciężko w Krasiczynie, obecnie jednak po przebyciu bardzo gwałtownych ataków astmatycznych, ma się znacznie lepiej. Syn sędziwego pacjenta, książę Adam, pospieszywszy do chorego ojca, zaniemógł w Krasiczynie na zapalenie płuc, które jednak wystąpiło dość łagodnie i nie nastęrcza powodu do obaw.

— **Wydział Towarzystwa Tatrzaskiego** odbył w ostatnich dniach dwa posiedzenia, na których, według sprawozdania *Czasu* uchwalono udać się do ministerstwa handlu z prośbą o stałą zapomogę dla szkoły snycerskiej w Zakopanem, liczącej obecnie 12 uczniów, oraz poruczyć bezpośredni nadzór nad nią miejscowemu lekarzowi drowi Ganczarskiemu. Dalej uchwalili Wydział wybudowane w r. b. schronisko w Roztoce nazwać na cześć Wincentego Pola, a schronisko granitowe przy Pięciustawach na cześć Ludwika Zejsznera; założyć stacye meteorologiczne w Zakopanem, Kościelisku, Nowym Targu, Białce, Czarnym Dunajcu i Czorsztynie, a wreszcie mianować delegatami w Wadowicach ks. Pietrzyckiego, a w Rzeszowie pana p. J. Schaitera. Co do wydawnictwa II tomu Pamiętnika Tatrzaskiego uchwalono oznaczyć dzień 31 stycznia 1877 r. Jako ostatni termin do nadsyłania prac z dziedziny turystyki, flory, fauny, geologii, geografii i etnografii okolic karpaccich, z dodatkiem, że za artykuły naukowe udzielane będzie na żądanie honorarium. Obecny stan kasy Towarzystwa wynosi: fundusz żelazny 1000 zł., w książeczce kasy oszczędności 652 zł. 59 ct. ogółem 1652 zł. 59 ct.

— **O stopniowaniu przymiotników w języku polskim** Pod tym tytułem wydana została w Jarosławiu rozprawa nauczyciela tamtejszej c. k. wyższej szkoły realnej pana Romualda Artura Bobina. Dział naukowej literatury, do której należy ta rozprawa, jest tak ubogi w młodych pracownikach, że pojawienie się nowego i do tego tak zdolnego i gruntownego jak pan Bobin stanowi bardzo pożądaną akwizycję. Rozprawa, o której tu wspominały zaśluziła sobie na rozbiór fachowego pióra i nie wątpimy, że wkrótce doczeka się tego. Wspominamy tu o tej rozprawie dlatego, bo mieliśmy sposobność słyszeć o niej bardzo pochlebne zdanie pochodzące od pisarza, pracującego już długo w tym dziale naukowej literatury.

— **W kwestyi kagańców.** *Fremdenblatt* donosi: Magistrat miasta Wiednia uchwalil udać się do c. k. Namiestnictwa z prośbą, aby przymus zakładania psom kagańców rozporządzeniem z dnia 12 lipca z r. wprowadzony, został zniesiony i aby psy przez oprawcę schwyttane i za zdrowych uznane, właścicielom na ich żądanie z zachowaniem pewnych przezorności były zwrócone. Powodów, które skłoniły magistrat wiedeński do tego kroku, nieomieszkamy podać *in usum* naszych kagańcówych Delfinów, skoro je otrzymamy.

— **Mózg mamuta.** Dzienniki węgierskie zapewniają swych czytelników, że nauczyciel z Moholy Jan Kleiner, przesłał południowo-węgierskiemu Towarzystwu historyczno archeologicznemu kawałek skamieniałego mózgu mamuta! Mózg ten jakoby znaleziony został w czasce mamuta, wykopanego pod Kaloczą nad Dunajem. Skamieniałość o której mowa, ma być barwy żółtawej pianki morskiej i wyraźnie jeszcze okazywać rysunek zwojów mózgowych. Długość jej wynosi 11, grubość 5 i pół centymetrów

— **Miljonowy spadek.** Dzienniki berlińskie opowiadają, że krewni pewnego generała, przed laty bezpotomnie zmarłego w Holandyi, żyjącego w Alzacyi i w Marsylii, dzięki interwencji ministerstwa francuskiego i niemieckiego, wejda obecnie w posiadanie spadku po zmarłym, wynoszącego około 160 milionów franków, które dotychczas leżały w depozycie rządu holenderskiego. Niejaki Jerzy Martinengo-Nowack, liczący lat 19 i mieszkający u swego wuja, kupca w Marsylii, jako jeden z owych wybrańców, fortuny otrzyma na Nowy rok 16 milionów ze spadku owego złotego przodka.

— **Wystawę filadelfijską** zwidziło do dnia 26 września (od 1 maja) osób, 6,209.215 a dochód z opłat wstępu wynosił 2,210.263 dolarów. Później zwiększyła się jeszcze znacznie frekwencya, jest przeto rzeczą pewną, że olbrzymie koszty wystawy będą pokryte.

— **Morderstwo na ulicy.** Z Londynu donoszą: Dnia 24 b. m. wieczorem, w południowej dzielnicy Londynu, Kensington, popełnioną została zbrodnia, której pobudki dotąd nie są jeszcze należycie wyjaśnione. Pomiędzy godziną 7 a 8 kupiec nazwiskiem Fryderyk Barnard na ulicy zastrzelony został przez „Polaka“, którego nazwisko Izaak Marks. Morderca cztery razy strzelił z rewolweru do swej ofiary. Pierwsza kula trafiła Barnarda w pierś, druga w szyję, trzecia powyżej skroni, a czwarta zdruzgotowała okno pobliskiej wystawy sklepowej. Po dokonaniu zbrodni Marks cisnąwszy rewolwer na ziemię pobiegł do najbliższego biura policyjnego, gdzie wyznał swą winę oświadczając, że co do motywów zbrodni zachowa milczenie aż do czasu uwiadomienia o jego czynie rosyjskiego ambasadora w Londynie. Nieszczęśliwy Barnard po kilku minutach zakończył życie. Powiadają, że Marks, od dłuższego czasu żył w wielkiej nieprzyjaźni z Barnardem, ponieważ tenże mimo danego słowa nie poślubił jego siostry, a nawet z tego powodu już był sądownie skazany na odszkodowanie zawiedzionej.

— **Osobliwszy strejk** panował w ostatnich dniach w Berlinie. Prawie wszyscy tamtejsi lekarze miejscy oświadczyli, że na rekwizycye sądowe w celu oględzin stawać nie będą, jeśli im przyznany nie będzie odpowiedni dodatek na dorożkę.

— **Najnowszym wynalazkiem amerykańskim** jest maszyna do skubania drobiu, przez wynalazcę nazwana *Pecto-Plume*. Zapomocą tejże kurę można oskubać w ciągu minuty, mniejszego ptactwa 200 sztuk na godzinę. Tak przynajmniej zapewniają dzienniki amerykańskie.

— **Porucznik Cameron**, który się wstawił pochodem swym wzdłuż całego ładu afrykańskiego z zachodu na wschód, otrzymał w darze od 360 oficerów marynarki angielskiej złoty zegarek z napisem: „Na znak podziwiania bohaterstwa, dokonanego przez zbadanie tropickiej Atryki od oceanu indyjskiego do atlantyckiego.“

— **Cześć w Nowym Jorku** zamierzają wzniesić ze składek pomnik swemu znakomitemu historyografowi Palackiemu.

— **Pomysł zbrodni Francescontego** nie jest oryginalnym. Roczniki kryminalistyk wykazują, że w r. 1842 pewien agent ubezpieczeń na życie w St. Germain-en-Laye zajął na jakiś czas mieszkanie w pewnym hotelu w Orleanie, zwabił tam woźnego bankowego i zamordowałszy go nożem zrabował jego torbę, w której się znajdowało 8.304 franków. Zbrodniarz po upływie pewnego czasu został schwytany i w roku 1843 zginął na gilotynie. Fakt ten zbrodniczy zapisany jest w „Bibliotece kryminalnej“ Temmego.

— **Matronkowie Düringfeld**, znani w literaturze niemieckiej, zwłaszcza zaś pani Ida D., jako autorka nowel i pism etnograficznych, zmarli prawie jednocześnie, gdyż dnia 25 bież. miesiąca on, a dnia następnego ona w przejeździe przez Stuttgart. Pani Ida Düringfeld przeżyła lat 60.

GŁOSY PUBLICZNE

Nieznamomy dawca słożył w Prezydium magistratu m. Lwowa na rzecz ubogich miejscowych kwotę 6 zł.

Za ten dar składam niniejszem imieniem ubogich uprzejme podziękowanie.

Lwów dnia 23 października 1876.

Jasiński.

Notatki literacko-artystyczne.

|| **Opera.** Pierwszy raz widzieliśmy we Lwowie operę przedstawioną świetnie i strojnie, z ową okazałością zewnętrzną, która stanowi niezbędny niemal warunek widowiska tego rodzaju. Opera z istoty swojej, jest widowiskiem przemawiającem przeważnie do zmysłów i imaginacyi widza. W operze nie przesuwają się przed nami jak w dramacie, światrzeczywisty, realny, ale raczej jakiś świat idealny, którego bohaterowie nie przemawiają zwykłym językiem, ale mówią „wzbranych uczuć“ — śpiewem. Jeżeli

GOSPODARSTWO I HANDEL

(W) **Kraków** 27 października. (Kor. *Gazety Lwowskiej*.) Dzisiejszy targ na Kleparzu co do cen nie uległ zmianie jakie w wtorek notowano, lecz brak kupców pruskich wpłynął już na osłabienie ruchu, mimo że dowozy nawet na miejscowe potrzeby nie wystarczają. Szczególniej poszukiwano pszenicy pięknych gatunków i żyta, które w znaczniejszych partjach zaczyna się pokazywać z Rosyji, a mianowicie z oddalonego Kurska.

Wskutek zabójczych dla tutejszego targu taryf kolejowych, najbliższy nam Szląsk pruski, coraz mniej poszukuje zboża w Krakowie, znalazłszy tańsze i łatwiejsze źródło w Warszawie, z kąd wielkie masy zboża rosyjskiego pochodzenia sprowadzają się do Szląska. Tak więc przewidywania nasze sprawdziły się, i Dyrekcja kolei galicyjskiej Karola Ludwika przychodzi do przekonania, że zabicie krakowskiej targowicy jej również znaczne szkody może wyrządzić. Dyrektor generalny tej kolei na ostatniej konferencji odbytej z delegowanymi krakowskiej Izby handlowej w Wiedniu, przyznawszy słuszność żądań tutejszych, wysłał delegata swego do Krakowa, który ma zbadać rzeczywistość skarg od lat dwóch zanoszonych. Wskutek czego mamy przyobiecane postawienie Krakowa pod względem reekspedycji na równi z Brodami i Podwołoczyskami, wprowadzenie do bezpośredniej komunikacji z Odesską drogi stacji Proskurowa i Zmerynki a ze stacji Górno-Szląskiej kolei niektórych ważniejszych leżących przed Wrocławiem, wreszcie pozwolenie młynom krakowskim zostawienia po niższej taryfie 150.000 centnarów celnych zboża pochodzenia rosyjskiego. Jeżeli te obietnice w krótkim czasie będą urzeczywistnione, możemy się spodziewać że Kraków odzyska dawne znaczenie punktu dla handlu międzynarodowego.

Na dzisiejszym targu płacono za 100 kilo: pszenicę białą od 10 zł. 75 ct. do 12 pszenicę żółtą od 10 zł. 20 ct. do 11 zł. 75 ct. pszenicę czerwoną 10 zł. 50 ct. do 11 zł. 80 ct. żyto 9 zł. 25 ct. do 9 zł. 80 ct. jęczmień 7 zł. 60 ct. do 8 zł. 70 ct. owies 8 zł. do 8 zł. 50 ct. groch 8 zł. do 13 zł.

Pogoda, czas pochmurny i zimno.

Wiadomości z zagranicy wskazują stałą ku podwyżce tendencją.

— **Kolej arcyksięcia Albrechta.** D. 26 b. m. odbyła się w ministerstwie skarbu pod przewodnictwem szefa sekcji Bezecny'ego, konferencja z reprezentantami rady zawiadowczej kolei Arcyks. Albrechta. Celem tej konferencji było załatwienie sprawy kaucyj złożonej przez towarzystwo w kwocie 1,200.000 złr. w priorytetach kolei Albrechta. Towarzystwo upraszało o zwrot tej kaucyj. Prośbie tej stało się o tyle zadość, że rząd wyda towarzystwu kwotę 1,200.000 złr. pod warunkiem, iż z gwarancji państwowej odciągać będzie rocznie 30.000 złr. dopóty, dopóki zobowiązania objęte koncesją, nie zostaną dopełnione. Zarząd kolei Arcyks. Albrechta uważał za rzecz stosowną przystać na ten warunek tem bardziej, że ma całkiem uzasadnioną nadzieję, iż rząd na wypadek fuzyi tej kolei da istotnie przyrzeczoną wyższą gwarancję. *Presse* dowiaduje się prócz tego, że rząd zamierza wydać towarzystwu 45 milionów priorytetów znajdujących się obecnie w rękach rządu, co miałoby oznaczać, że trzecia przestrzeń kolei Arcyks. Albrechta (Strj-Beskid) nie zostanie wybudowaną. Owe 45 milionów tudzież 1-2 milion priorytetów złożony tytułem kaucyj, ma być zniszczony, tak, że w obiegu pozostałoby tylko 6-7 milionów priorytetów pierwszej emisji. Przez tę całą transakcję nie naruszonoby oczywiście 4 milionów priorytetów drugiej emisji, lombardowanych obecnie przez stowarzyszenie bankowe, albowiem szanse rozprzedań tych priorytetów podniosły się obecnie znacznie z tego powodu, iż ruch kolei Arc. Albrechta nie wykazuje obecnie niedoboru.

OSTATNIA POCZTA

Z Budapesztu otrzymały dzienniki wiedeńskie doniesienie, że z Najj. Panem wyjedzie do Wiednia w poniedziałek także hr. Andrassy. Po dwudniowym pobycie w Wiedniu powróci Najj. Pan wraz z hr. Andrassym do Budapesztu.

Kluby wiernokonstytucyjne Izby deputowanych Rady państwa postanowiły na dzisiejszym posiedzeniu Izby deputowanych przedłożyć wniosek, ażeby nad odpowiednią ministrami prezydenta w sprawie wschodniej przeprowadzić dyskusję. Wnio-

sek taki postawi dr. Herbst. Sama rozprawa nad tą kwestją rozpocznie się dopiero za tydzień. Dnia 28 b. m. w południe odbyła się w biurze prezydenta dr. Rechbauera konferencja, na której byli obecni pp. ministrowie: ks. Auersperg, hr. Lasser, hr. Mannsfeld i dr. Unger, tudzież przewodcy trzech wiernokonstytucyjnych klubów. Na tej konferencji dali obecni pp. ministrowie zupełnie zadowolniające objaśnienia co do końcowego ustępu odpowiedzi na pierwszą interpelację. Przewodcy klubów wyrazili zupełne swe zadowolenie z danych wyjaśnień, wyrazili jednak życzenie, ażeby rząd skorzystał z danej sposobności i dał podobne wyjaśnienia w pełnej Izbie.

Zdobycie Dżunisu zakwestyjonowano wczoraj z Belgradu. Urzędowy telegram serbski twierdzi, że korespondenci dzienników zagranicznych w obozie tureckim, którzy wiadomość tę rozgłosili stali się widoczną ofiarą mistyfikacji, gdyż od 23 października w którym atak turecki został odparty, nie przyszło już do żadnego starcia. Tymczasem urzędowy telegram z Konstantynopola z 26 b. m. potwierdza wyraźnie wzięcie Dżunisu. Miałoby także naczelny wódz turecki być w błędzie, albo miałoby chcieć mistyfikować sułtana? Nie można tego przypuszczać. Zachodzi tu prawdopodobnie nieporozumienie. Według telegramu tureckiego, armia otomańska opanowała leżący w pobliżu mostu deligradzkiego Kawnik, gdzie była główna kwatery serbska, obsadziła Dżunis, wielką miejscowość, położoną przy drodze, prowadzącej od mostu deligradzkiego do Kruszewaczu i wzięła szturmem kilka oszańców. Mostu łączącego Deligrad z Dżunisem i oszańcowań broniących tego mostu nie zdobyła jeszcze, a gdy Serbowie most ten uważają za klucz pozycyi dżuniskiej, przeto zaprzeczają zdobyciu Dżunisu. Serbowie biorą zatem Dżunis w rozleglejszym znaczeniu, a tak obie strony, mimo sprzecznych na pozór doniesień mogą mieć rację. Ze jednak oszańcowań które stanowiły właściwą pozycję dżuniską, są już w ręku tureckim, potwierdza także korespondent *Polit. Corresp.*, który dodaje, że za Dżunisem na drodze kruszewackiej jeszcze dwie pozycje są w ręku Czernajewa i dopiero po zdobyciu tych pozycyj droga do Kruszewaczu i Szumady stałaby Turkom otwartą. Korespondent powątpiewa, aby wódz turecki kuśił się zaraz o zdobycie tych ostatnich oszańcowań serbskich. Armia turecka, która także ogromnie ucierpiała potrzebuje wytechnienia. Zresztą częsta ślota stoi na przeszkodzie dalszemu pochodowi wojsk otomańskich.

Mukhtar basza, stojący zawsze jeszcze w kotlinie Zaslapskiej, otrzymał temi dniami posiłki, za pomocą których będzie się starał wydobyc z krytycznego położenia. Forteczka Niksicz położona przy ujściu wąwozu Dużego, ma być bliską kapitulacyi z powodu braku żywności. Została ona zaprowiantowana po raz ostatni 20 sierpnia. Zamierzona odsiecz tej twierdzy trudno aby się powiodła, gdyż powstańcy zajmują pod Presjęką na drodze do Niksicza silną pozycję, której zdobycie jest bardzo trudnem.

Generał Ignatiew miał w sobotę prywatną audyencyę u sułtana. Przebieg jej nie jest dotychczas znany. Turecka Rada ministrów odbyła 26 b. m. nadzwyczajne posiedzenie; przedmiotem obrad była sprawa zawieszenia broni.

Opinia lekarska przez zagranicznych lekarzy podpisana, oświadcza ponownie, że sułtan Murad nigdy nie odzyska zdrowych zmysłów.

Rezultat wyborów do pruskiej Izby deputowanych jest następujący. Na 433 posłów wybrano 177 narodowo-liberalnych, 86 z centrum, 66 postępowców, 36 wolno-konserwatywnych, 34 konserwatywistów innych odcieni, 15 Polaków, 14 nieznaney barwy politycznej i 5 partykularzystów. W Poznaniu wybrany 123 głosami radca Pilet, kandydat polski p. Kazimierz Kantak otrzymał 58 głosów.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 30 paźdz. Najjaśniejszy Pan przybył wczoraj do Wiednia.

Tagblatt dowiaduje się, że sułtan wystosował dnia 18 b. m. list własnoręczny, w najbardziej pojedynczym duchu trzymany, do cesarza rosyjskiego.

Montagsrevue mniema, że tak jak teraz rzeczy stoją, zawieszenie broni byłoby połową pokoju.

Wiedeń, 30 października. (Tel. *pryw.*) Oczekują tu rychłego zawarcia zawieszenia broni. *Fremdenblatt* wyraża nadzieję, że kwestya wschodnia powoli się rozwikła, chociaż sytuacja zawsze jest groźną. Rosyja i Turcyja czynią usiłowania, aby chroniczny zatarg nie został bardziej zaostrozony.

Serbski *Istok* wzywa do wytrwania, pocieszając kraj nadzieją pomocy ze strony Rumunii, Grecyi i Rosyji.

Turecki konsul w Peszcie nie przyjął deputacyi abademików węgierskich.

Według *Fremdenblattu* na dzisiejszym posiedzeniu Rady Państwa rząd uczynił ma oświadczeniu, które usunie do reszty nieporozumienie, wywołane odpowiedzią rządową na interpelację w kwestyi wschodniej. (Obacz Radę Państwa. *Przyp. Red.*)

Belgrad, 29 października. Wczoraj trwała kanonada pod Dżunisem. Serbi utrzymując się na swych pozycjach, zniszczyli jedną całą baterję turecką.

Paryż, 30 października. Lewica nie będzie interpelować rządu w sprawie zewnętrznej polityki, ale w porozumieniu z innymi grupami zażąda od księcia Decazes oświadczenia, któreby utwierdziło pokojowe usposobienie i życzenie neutralności.

Według prywatnych wiadomości z Stambułu, postowie niemiecki i francuski otrzymali polecenie przemawiania za szóstotygodniowym rozejmem. Jest nadzieja, że Turcyja i Rosyja porozumieją się co do dyplomatycznej formuły tego rozejmu.

Bruksela, 30 paźdz. *Nord* zaprzecza, jakoby petersburski bank państwowy zamierzał zniżyć dyskonto wekslowe. Dalej twierdzi *Nord*, że naprężenie sytuacji zwolniło, a trójcesarskie przymierze silniejsze dziś niż kiedykolwiek, nie może być żadnem wypadkami zachwiane.

Londyn, 30 października. Biuro Reutersa donosi: Sułtan przyjmując Ignatiewa na prywatnej audyencyi zgodził się na bezwarunkowe przyjęcie szóstotygodniowego zawieszenia broni.

Odpowiedz. redaktor **Władysław Kozłowski**.

NAFTA nieeksploatująca, **Piotra Miączynskiego**, 1 litr od 30 do 42 ct.

Wykaz osób zmarłych

za czas od 11go do 20go października 1876 roku.
1. Dębicka Agata Matylda, córka emerytow. urzędnika Magist 1.38¹², na płońnicę. — 2. Rabner Józef Emil syn subjekta, 1. 5, na dawiec. — 3. Rubaj Jan syn zarobnika, 1. 3¹², na płońnicę. — 4. Szeinfeld Nachman syn sługi, 1. 16¹², na płońnicę. — 5. Skórski Jędrzej syn stróża, 1. 3, na ospę. — 6. Kondziolowska Emilia dziecic litografa, 1. 12¹², na ospę. — 7. Sand Rachela córka stręczyciela, 1. 4, na płońnicę. — 8. Szulakiewicz Karolina żona urzędnika kasy oszczęd., 1. 51, na puchling wodną. — 9. Maksymowicz Marjan c. k. urzędnik 1. 36, na suchoty. 10. Bielowski August, dyrektor zakładu ossolińskich lat 70, na porażenie serca. — 11. Meth Taube, dziecic, faktora 1. 2, na płońnicę. — 12. Stefańska Marya dziecic konceptysty c. k. kraj. dyrekcji skarbu, 1. 5, na płońnicę. — 13. Stefański Stanisław dziecic konceptysty c. k. kraj. Dyrekcji skarbu 1. 8, na płońnicę. — 14. Wiszniewska Antonina, córka stolarza 1. 4¹², na ospę. — 15. Halasz Franciszek, uczeń 1. 10¹², utopił się. — 16. Landaa Elke, dziecic sługi 1. 10¹², na ospę. — 17. Lapter Izrael, syn stręczyciela 1. 4, na płońnicę. — 18. Weinberg Abraham, syn szklarza 1. 2¹², na płońnicę. — 19. Ziemiak Julian, syn nadpompiera 1. 3, na płońnicę. — 20. Igielińska Ludwika, córka wł. domu 1. 4, na ospę. — 21. Koch Barbara, była wł. domu 1. 6, na wodną puchling. — 22. Stróżecki Jan, inż. kol. Kar. Lud. 1. 49, na chorobę Brightha. — 23. Fischer Władysław, koudaktor 1. 45, na wadę serca. — 24. Lardner Marya, dziecic sługi 1. 3, na ospę. — 25. Janikowska Karolina, wdowa po urz. pocztowym 1. 48, na porażenie serca. — 26. Elias Jakob, gospodarz 1. 60, na udar mózgu. — 27. Sekolowska Antonina, z domu ubogich 1. 61, uwiad schyłkowy. — 28. Sikorska Ludwika, żona czel krawieckiego 1. 31, na gruźlicę płuc. — 29. Buncel Joanna, córka cesarsko królewskiego woźnego 1. 18, na dur. — 30. Jańko Irana córka stróża, 1. 12, na płońnicę. — 31. Lerska Helena córka krawca, 1. 20¹², na płońnicę. — 32. Rostecki Karol faktarz, 1. 37, na gruźlicę płuc. — 33. Reischer Mojżesz Aron syn kramarza, 1. 10, na ospę. — 34. Grünbaum Nesche córka sługi, 1. 12¹², na ospę. — 35. Beth Markus Leisor syn szewca, 1. 1, na ospę. — 36. Stefańska Wanda córka c. k. konceptysty, 1. 10, na chorobę Brightha. — 37. Zawadzka Aniela wdowa po dziecic rżawcy, 1. 70, na wodną puchling.
Lwów dnia 22 października 1876.

przeto widz zadawała się w operze fikcją dramatycznej akcji, to ma słuszne prawo domagać się, aby illuzya dopomogła mu do takiego nastroju, któryby stał na równi z wysokim nastrojem bohaterów opery. Inaczej cię nie pojmię a patos ich wyda mu się komicznym. Gdy zaś illuzya w widza wywołuje się zewnętrznymi środkami jak przepychem dekoracyjnym, malowniczością, bogactwem strojów i t. p., ztąd też opera bez wystawy może się wprawdzie podobać jako zbiór ciekawych aryj i melodyj, ale jako całość nigdy nie zdoła zadowolić widza. Przy dość ograniczonych środkach, jakimi opera tutejsza rozporządza, przedstawienia jej właśnie z podanej wyżej przyczyny, nigdy nie miały wielkiego powodzenia. Całość utykała zawsze, a jednym z powodów było ubóstwo a raczej brak wszelkiej wystawy. Miło nam zapisać, że przedstawienie *Aidy* najnowszej opery Verdiego, którą w ubiegłym tygodniu po raz pierwszy ujrzelismy tutaj, piękny pod tym względem stanowi wyjątek. Precyzyi wykonania odpowiadała tam prawdziwie, świetna wystawa i wszystko składało się na piękną, harmonijną całość. Warto też było nie szczędzić trudów i kosztów, aby inscenizować godnie operę taką, jak to ostatnie arcydzieło Verdiego. Nie będziemy się tu wdawać w ocenę wartości muzycznej *Aidy*, nie piszemy bowiem krytyki muzycznej, tylko proste sprawozdanie z przedstawienia. Ale jeżeli włoski mistrz chciał przekonać zarozumiałych krytyków, że nie obce mu są tajniki «spekulatywnej» muzyki przyszłości to dopiął tem dziełem znakomite swego celu. W *Aidzie* połączone są w sposób szczęśliwy zalety muzyki włoskiej z niemiecką ostatniej daty; mniemamy, że na taką «muzykę przyszłości» najzaciętszy przeciwnik Wagnera zgodzi się z ochotą. Punktem kulminacyjnym stylu wagnerowskiego wydała nam się w *Aidzie* wielka scena drugiego aktu, której marszu wojennego i finału może pozazdrościć Verdiemu nawet mistrz z Bayreuthu; natomiast styl włoski przeważa w scenie następującej nad «brzegami Nilu», scenie według nas najpiękniejszej. Wykonanie opery było wzorowe pod każdym względem. Panna Gabbi i p. Zakrzewski dzieliłi się tryumfem, ale powodzenie także reszty solistów było niemniej stanowcze i niemniej zasłużone. Chóry znakomicie wyczone, co jest zasługą kapelmistrza p. Jareckiego, orkiestra zaopatrzona w świeże doskonałe instrumenty dęte, dekoracje nowe i efektowne, garderoba wykwiłtna, reżyseria pod względem precyzyi nic nie pozostawiająca do życzenia a nawet balet — pełen dobrych chęci. Jednem słowem przedstawienie *Aidy* było świetne pod każdym względem i zasłużyło w zupełności na uznanie, jakim się cieszy u publiczności.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Trybunał państwowy.)

(A) W dniu 25 b. m. rozpoczęła się ostatnia tegoroczna sessya trybunału państwowego. Trybunał składał się z barona Kraussa jako przewodniczącego i pp. br. Scharschmida, br. Resti - Ferrari, dr. Otta, br. Hye'go, Hackhera, br. Merkla, dr. Heysslera, ks. Czartoryskiego, dr. Suppana i dr. Habietineka, jako wotantów. Przedmiotem drugiej rozprawy w dniu powyższym było zażalenie Jana Białoruskiego, rachmistrza przy gr. kat. seminarjum duchownem we Lwowie, przeciw ministerstwu wyznań i oświecenia co do wcielenia go pomiędzy urzędników państwowych 11 klasy dyet. Trybunał orzekł, że powodowi mają być wypłacone należności 11 klasy dyet z galicyjskiego funduszu religijnego, albowiem w myśl wywodów zażalenia musi on być uważany za urzędnika państwowego, któremu należą się wszystkie prawa czynnych urzędników państwowych.

(Rozprawy główne.)

(A) W dalszym ciągu bieżącej kadencyi róków przysięgłych sądzone będą w lwowskim sądzie kryminalnym następujące sprawy: Dnia 30 b. m. Graeber Chaje o zbrodnię kradzieży; dnia 31 b. m. Blicharskiego Antoniego o zbrodnię zabójstwa; d. 2 listopada Dudyka Atanazego o zbrodnię zabójstwa; d. 3 t. m. Szyrja Wasyla o usiłowane skrytobójcze morderstwo; dnia 6 t. m. Wołoszczaki Michała i Chodorowicza Antoniego o zbrodnię kradzieży; dnia 7 t. m. Portha Jerzego o zbrodnię oszustwa; dnia 8 t. m. Pawlika Mykity o zbrodnię zabójstwa; dnia 9 t. m. Herman Mirli o zbrodnię kradzieży; dnia 10 t. m. Pawlusty Jewki o zbrodnię morderstwa; dnia 11 t. m. Litwina Mikity o zbrodnię podpalenia; dnia 13 t. m. Skiby Stanisława o zbrodnię kradzieży; dnia 15 t. m. Sadowskiego Juliana o usiłowane nakłonienie do podrabiania monety; dnia 16 t. m. Romanowskiego Iwana o zbrodnię kradzieży; dnia 20 t. m. Fiarikiewicza i kilku innych o zbrodnię oszustwa i nadużycia władzy urzędowej. Przed zwykłym trybunałem sądzone będą następujące sprawy: dnia 7 listopada Szczusłowski Szymona o zbrodnię kradzieży i dnia 18 listopada Jana Dobrzańskiego o obrazę honoru.

L. Balicki do Wykota. — S. Konarski do Dubieca. D. Kononow do Krakowa. — P. Lanc do Sopuszyna. — J. Morawski do Krakowa. — A. Udrycki do Mosta.

Spostrzeżenia meteorologiczne z dnia 29 października 1876, godz. 7 rano. Barometr 740.25mm. Psychrometr suchy 0.600. Psychrometr wilgotny 1.40C. Prężność par 3.7mm. Wilgoć 85%. Zachmurzenie 9. Wiatr SE-2. Ozon 5. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. Temperatura powietrza — 0.50Rm. Barometr opada. z dnia 30 października 1876, godz. 7 rano. Barometr 734.58 mm. Psychrometr suchy 1.60C. Psychrometr wilgotny 1.40C. Prężność pary 5.0 mm. Wilgoć 96%. Zachmurzenie 10. Wiatr SE. Ozon 4. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. Temperatura powietrza 1.80R. Barometr opada.

Przyjechali do Lwowa. dnia 30 października 1876. Hotel Europejski. Pp. F. hr. Potulicki z Rosyi. — M. Kaczowski z Polski. — T. Korytyński z Polski. — A. Tyzenhaus z Krakowa. — W. Tyzenhaus z Krakowa. Hotel Angielski. Pp. K. Kochanowski z Warszawy. — W. Osbelkaus z Lszczawy. — E. Weissweiler z Wiednia. Hotel Żorża. Pp. A. hr. Gorayski z Brodów. — Z. hr. Mniszek z Rosyi. — Płosowski z Przemysła. — L. Wehrle z Paryża. Hotel Krakowski. Pp. I. Chądziński z Waręża. — A. Kislewicz z Mielca. — M. Rozborski z Okniana. Odjechali ze Lwowa dnia 30 października 1876. Pp. F. hr. Morski do Krakowa. — T. Biłiński do Zbaraża. — W. Waygart do Podlisk.

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa. z Krakowa: o godzinie 5 minut 30 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 25 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 10 min. 35 przed południem (pociąg mieszany). z Czerniowic: o godzinie 9 minut 55 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 min. 40 rano (pociąg mieszany); o godzinie 2 minut 50 popołudniu (pociąg mieszany). z Stanisławowa: (na Stryj); o godzinie 7 min. 58 wieczór (pociąg nr. 2); o godz. 8 min. 52 (pociąg nr. 4); z Podwoleczysk: (na dworzec w Podzamczu); o godz. 2 min. 54 rano (pociąg osobowy); o godzinie 3 min. 8 popołudniu (pociąg mieszany). z Podwoleczysk: (na dworzec lwowski główny); o godz. 10 m. 33 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 25 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 43 po południu (pociąg mieszany).

Odechodzą ze Lwowa:

Do Krakowa: o godzinie 11 min. 3 przed północą (pociąg pospieszny); o godzinie 4 min. 40 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 min. 45 po południu (pociąg mieszany). Do Czerniowic: o godz. 6 min. 25 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min. 25 wieczór (pociąg mieszany); o godz. 12 min. 30 z południa (pociąg mieszany). Do Stanisławowa: (na Stryj); o godz. 6 min. 5 rano (pociąg Nr. 1); o godzinie 5 min 10 wieczór (pociąg Nr. 3). Do Podwoleczysk: (z Podzamcza); o godz. 11 min. 4 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 12 min. 11 w południe (pociąg mieszany). Do Podwoleczysk: (z głównego dworca); o godzinie 6 min. rano (pociąg pospieszny); o godz. 10 min. 37 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 min. 45 w południe (pociąg mieszany). Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszkańskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Cennik lwowskiej izby handlow. i przemysł. Lwów, dnia 28 października 1876.

Table with columns for 'Akcyje za sztukę', 'Listy zast.', 'Obligacje', 'Losy Miasta Krakowa', 'Monety', and 'Kupony w srebrze'. It lists various financial instruments and their prices in Austrian currency.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table showing exchange rates for various locations including London, Paris, and other European cities, listing rates for different currencies and commodities.

Table listing interest rates and exchange rates for various banks and financial institutions, including 'Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny' and 'Banku narod.'.

Table showing exchange rates for various locations like Salma, St. Genois, and others, listing rates for different currencies and commodities.

DZIENNIK URZĘDOWY.

(5082 1—3) E d y k t. L. 4774. C. k. sąd powiatowy w Dolinie zawiadamia z miejsca i pobytu niewiadomych spadkobierców po Maryi Katarzynie Busch jako to: Marcina Buscha, Margaretę Busch żonę Werty, Gertrudę Busch i Elżbietę Busch że Franciszek Strzelecki przeciw nim skargę o wydanie konsensu tabulacyjnego, na sumę 150 złr. m. k. na realność pod l. k. 881/283 w Dolinie położonej, wedle Tom. haer. real. IV. pag. 1760 n. p. I. zabezpieczoną, pod dniem 28 czerwca 1876 do l. 4774 wniósł, wskutek której termin do ustnej rozprawy na dzień 29 listopada 1876 wyznaczony został.

wiatowym w Kętach w 3 terminach, a mianowicie w dniu 20 listopada 1876, w dniu 18 grudnia 1876 i w dniu 15 stycznia 1877 r., każdym razem o godzinie 10 rano pod warunkami tutejszosądowym edyktem z dn. 29 stycznia 1875 do l. 60 ogłoszonym. Cenę wywołania stanowi suma 312 zł. 40 ct. Wadyum wynosi 31 złr. 24 ct. w. a. w gotówce. Protokoły zajęcia i oszacowania tudzież warunki licytacyjne przejrzeć można w registraturze tutejszosądowej, a wykaz podatków w c. k. urzędzie podatkowym w Białej. Kęty 11 października 1876.

(5099 1—3) E d y k t. L. 5422. C. k. sąd powiatowy w Szczercu uwiadamia, że celem zaspokojenia wierzytelności Akcyjnego Banku Hypotecznego, 23 złr. 23 złr. i 482 złr. 27 ct. z pn. przymusowa licytacyjna sprzedaż realności pod l. 23 w Nikonkowicach, Michała Czemerdiaka własnej, ciał tabularne stanowiącej w dniach 31 października i 9 listopada 1876. o godzinie 10 przed południem w tutejszym sądzie się odbędzie. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 2180 złr. — wadyum wynosi 218 złr. Realność ta na pierwszych 2 terminach tylko za lub wyżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

W razie bezskuteczności sprzedaży na tych terminach wyznacza się do ułożenia warunków lżejszych termin na dzień 23 listopada 1876 r. godzina 10 przed południem. Resztę warunków licytacyjnych przez jrzeć można w tutej sądowej registraturze. O czym uwiadamia się chęć kupienia mających tudzież wierzycieli niewiadomych i tych którzyby prawo zastawu do tej realności dopiero po dniu 19 maja 1876 r. nabyli lub którymby uchwała ta z jakiegokolwiek przyczyny doręczoną być nie mogła przez kuratora w osobie c. k. notariusza tutejszego p. Karola Bercharda dla nich ustanowionego. Szczerczec 10 września 1876.

W y k a z

wydzierżawić się mającego podatku konsumcyjnego w niżej poszczególnym okręgu dzierżawnym wraz z przynależnymi miejscowościami na czas od 1 stycznia 1877 do końca grudnia 1877 z prawem przedłużenia tej dzierżawy milcząco lub bezwarunkowo na dalsze dwa lata to jest do końca grudnia 1879 r.

Table with columns: Nazwa okręgu dzierżawnego, Podatek konsumcyjny pobierać się ma wedle taryfy, Do wydzierżawienia podatek konsumcyjny od, Cena wywołania czyli roczny czynsz, Wadyum ma być złożone w kwocie, Rok miesiąc i dzień w którym licytacja odbywać się będzie, Władza i miejsce gdzie licytacja odbywać się będzie.

Wzywa się zatem zapozwanych aby na tym terminie osobiście się zgłosili lub kuratorowi w osobie p. Ignacego Komarnickiego dla nich ustanowionemu potrzebnych środków obrony dostarczyli, lub innego obrońcę sobie obrali, ileż w przeciwnym razie spór wdrożony z kuratorem przeprowadzony zostanie a pozwani skutki zaniedbanego zgłoszenia się sami sobie przypisać musieli. Dolina dnia 27 września 1876.

(5096 1—3) Obwieszczenie. L. 2868. Tutejszy sąd powiatowy zawiadamia że celem ściągnięcia pretensyi Gedalii Kolba przeciw Franciszce Dziubczyńskiej w ilości 45 zł. 88 1/2 ct. z przynależnościami odbędzie się w tutejszym sądzie w dniach: 31 października, 8 listopada, i 29 listopada 1876, każdym razem o 10 godzinie przed południem przymusowa licytacja połowy dłużniczego ogrodu pod l. 322 w Dublanach położonego. Za cenę wywołania stanowi się suma 80 złr. Protokół zastawniczego opisania niemniej warunki licytacyjne wolno w tutejszej registraturze przejrzeć. Łąka dnia 20 sierpnia 1876.

(5095 1—3) E d y k t. L. 5108. C. k. sąd powiatowy w Kętach podaje do wiadomości, iż celem zaspokojenia sumy 78 złr. w. a. z pn. Konstancji Wigękowej od małżonków Franciszka i Maryanny Gorywodów się należącej dozwoloną została publiczna sprzedaż realności pod Nr. k. 113 w Kętach położonej, i że licytacja ta odbędzie się w c. k. sądzie po-

(5098 1—3) E d y k t. L. 4949. C. k. sąd powiatowy w Szczercu uwiadamia, że celem zaspokojenia wierzytelności, Akcyjnego Banku Hypotecznego 27 złr. 60 ct., 27 złr. 60 ct., 555 złr. 6 ct. z pn., przymusowa licytacyjna sprzedaż realności pod l. 6 w Falkenstein, Marcina Christmanna własnej, w dniach 2 i 22 listopada 1876 r., każdokrotnie o godzinie 10 przed południem w tutejszym sądzie się odbędzie. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 3200 złr.; wadyum wynosi 320 złr. w. a. Realność ta na tych dwóch terminach tylko za lub wyżej ceny szacunkowej sprzedaną będzie.

W razie bezskuteczności sprzedaży na tych terminach, wyznacza się do ułożenia warunków lżejszych termin na dzień 7 grudnia 1876 r. godz. 10 przed południem. Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tutejszo sądowej registraturze. O czym uwiadamia się chęć kupienia mających, tudzież wierzycieli niewiadomych, a tych, którzyby prawo zastawu do tej realności dopiero po dniu 19 Maja 1876 r. nabyli lub którymby uchwała ta z jakiegokolwiek przyczyny doręczoną być nie mogła przez kuratora w osobie c. k. notaryusza tutejszego pana Karola Bercharda dla nich ustanowionego. Szczerczec dnia 20 sierpnia 1876.

(5091 1—3) E d y k t. L. 23892. C. k. sąd krajowy w Krakowie zawiadamia niniejszym edyktem p. Jana Kątskiego tudzież p. Michała Kątskiego, że przeciw nim p. Józefa Stobnicka pod dniem 28 września 1876 l. 23892 wytoczyła pozew o uznanie za zgasłe prawo zastawu sum 174 złp. i 74 złp. na części dóbr Tymowy Scheda II zwanej ciężącego, intabulowanie tegoż en Dom. 360 pag. 138 n. 10 on., w załatwieniu którego poleconem zostało pozwanym wniesienie obrony w 90 dniach. Gdy miejsce pobytu pozwanych wiadomem nie jest, przeto c. k. sąd w celu zastępowania pozwanych na koszt i niebezpieczeństwo tychże tutejszego adw. Dra. Wę-

drychowskiego z substytucją adw. Dra Troj-
nalskiego kuratorem nieobecnych ustanowił
z którym spór wytoczony według ustawy
postępowania sądowego w Galicyi obowią-
zująco przeprowadzonym będzie.

Kraków dnia 6 października 1876.
(5093) **Ogłoszenie.**
L. 5572. C. k. sąd powiatowy zawi-
adamia że złożone u niego zostały do po-
wszechnego przejrzenia arkusze posiadania
i inne akta służące mające do założenia ks. g.
gruntowej dla gminy katastralnej Zabo-
czewie

Zarzuty przeciw prawdziwości arku-
szów posiadania wnoszone być winne w c.
k. sądzie powiatowym, a do prowadzenia
dalszych dochodzeń w skutek podniesiony h
zarzutów wyznacza się dzień 10 listopada
1876 na którym zarzuty i przed komisją
hipoteczną w Zahozeuwu wnoszone być mogą.
Białogród 25 października 1876.

(5103 1-3) **Kundmachung.**
§ 175. Behufs Sicherstellung der tracteur-
mäßigen Auspeisung und Sicherung sonstiger
Bedürfnisse für die f. f. Militär Spitäler zu
Brzezan, Czernowitz, Grodek, Kolomea, Lem-
berg, Przemyśl, Sambor, Sanok, Stanisła-
wów, Stryj, Tarnopol, und Zolkiew für das
Jahr 1877 wird am 15 November d. J. um
11 Uhr Vormittags bei der f. f. Militär-
Intendantz zu Lemb-rg eine Offert-Behandlung
durchgeführt werden.

Die näheren Bedingungen können bei den
genannten Heilanstalten, oder bei der f. f. Mi-
litär-Intendantz eingeholen werden.
Dem Offerte hat das vollständige Badium,
das Soliditäts, und das Vermögens Zeugniß
beizulegen

Offerte, welche von den gestellten Beding-
nissen abweichen, das Badium nicht enthalten,
oder später als um 11 Uhr Vormittags den 15
November d. J. bei der f. f. Militär-Inten-
danz einlangen, so wie endlich mündliche, tele-
grafische und Nachtrags-Anbote werden nicht
berücksichtigt.

Lemberg, am 28 October 1876.
(4974 2-2) **Ausgangsweise Kundmachung.**
Nr. 8337. Das f. f. Reichs-Kriegs-Mini-
sterium beabsichtigt den Bedarf der zur Beklei-
dung und Ausrüstung des Soldaten gehörenden,
der allgemeinen Konkurrenz vorbehaltenen Ge-
genstände und sonstigen Erfordernisse, für das
Jahr 1877 im Wege der Privat-Industrie
(Confortien) zu beschaffen

Es wird zur Beteiligung an diesem Un-
ternehmen hiemit öffentlich aufgefordert, und
beigefügt, daß die vollständige Kundmachung
samt dem Verzeichniße jener Artikel, deren
kontraktmäßige Lieferung werden kann, in der
Lemberger Zeitung (Gazeta Lwowska) und in
der Czernowitzer Zeitung allgemein verlaublich
wurde

Der bezüglich Vertrags-Entwurf, liegt bei
der f. f. Militär-Intendantz in Lemberg, bei
sämtlichen Handels- und Gewerbetreibenden,
dann bei den f. f. Monars-Verwaltungs-An-
stalten zur Einsicht auf.
Die schriftlichen Offerte, dann die abge-
sondert beizubringenden Beweis-Dokumente über
das e. legte Badium, haben unmittelbar und
längstens bis 15 December 1876 Zwölf Uhr
Mittags beim f. f. Reichs-Kriegs-Ministerium
im Einreichungs-Protokolle einzutreffen. Später
einlangende Offerte können nicht berücksichtigt
werden.

R. f. Militär-Intendantz.
Lemberg am 18 October 1876.

(5053 2-3) **E d y k t.**
L. 25056. C. k. sąd deleg. miejski
zawadania niniejszym edyktem Władysława
Kowalskiego ze przeciw niemu ks. Teofil Mi-
dowicz prokurator kapituły katedralnej Kra-
kowskiej wniosł pozew do l. 25056. z r.
1876 o rozwiązanie umowy najmu realności
Nr. 128 I. w załatwieniu którego termin na
8 listopada 1876 r. do rozprawy wyznaczono.
Gdy miejsce pobytu pozwanego Władysła-
wa Kowalskiego wiadomem nie jest, prze-
to c. k. sąd w celu zastępowania pozwanego
na koszt i niebezpieczeństwo jego tutej-
szego adw. Dra Goldmanna kuratorem nieobe-
cnego ustanowił, z którym spór wytoczony
według ustawy postępowania sądowego w
Galicyi obowiązującego, przeprowadzonym
będzie.

Zaleca się zatem niniejszym edyktem
pозwanemu aby w wyż. oznaczonym czasie
albo sam stanął lub też potrzebne dokumen-
ta ustanowionemu dla niego zastępcy udzie-
lił, wreszcie innego obrońcę sobie wybrał i
o tem c. k. sądowi doniósł w ogóle zaś aby
wszelkich możebnych do obrony środków
prawnych użył, w razie bowiem przeciwnym
wynikłe z zaniedbania skutki sam sobie
przypisaćby musiał.

Kraków dnia 19 października 1876.
(5052 2 3) **E d y k t.**
L. 9263. C. k. sąd obwodowy w Tar-
nowie podaje do publicznej wiadomości, że
w celu zaspokojenia sumy pożyczkowej 8000
zł. z pn. z 1500 od 23 grudnia 1872 bieżą-
cemi, przy potrąceniu jednak kwoty 100 zł.
na rachunek tych odsetek zapłaconej, jako-
też kwoty 400 zł. zapłaconej na dniu 13
sierpnia 1873 tudzież wraz z karą konwen-

cyonalną 1500 zł. i kosztami sądowymi 10
zł. i egzekucyjnymi 6 zł. 3 ct. 8 zł. 52 ct.
tudzież 18 zł. 80 ct. nakazam zapłacić c. k.
sądu krajowego we Lwowie dtto 26 kwiet-
nia 1873 L. 22865 przez Ozyasza L. Horo-
witzę przeciw Aleksandrowi Rodeckiemu wy-
walczonej, następnie Samuelowi Horowitzowi
odstapionej odbędzie się w tutejszym sądzie
na dniu 29 listopada 1876 o godzinie 9 ra-
no publiczna przymusowa sprzedaż dóbr Żu-
rowa, dłużnika Aleksandra Rodeckiego wła-
snych, na kwotę 19475 zł. oszacowanych,
przezem dobra te także niżej ceny szacunko-
wej najwięcej ofiarującym sprzedane zostaną.
Wadyum 50% ceny szacunkowej.

Jedną trzecią część ceny kupna obo-
wiązany będzie nabywca złożyć w dniach
30 po prawomocności uchwały przyjmu-
jącej akt licytacyjny do wiadomości, poz-
ostałe dwie trzecie w dniach 30 po prawo-
mocności tabeli piątniczej

Blizsze warunki licytacyjne wraz z eks-
traktem tabularnym i protokołem oszaco-
wania są do przejrzenia w godzinach urzę-
dowych w t. s. registraturze.

Dla niewiadomych wierzycieli zastaw-
niczych lub tych, którzyby po dniu wysta-
wienia przedłożonego ekstraktu tabularnego
do tabuli weszli, ustanowionym jest Dr. Fo-
ryst adw. w Tarnowie.

Tarnów dnia 12 października 1876.

(5083 2-3) **E d y k t.**
L. 4497. C. k. sąd powiatowy w Jano-
wie oznajmia niniejszym, że w celu zaspoko-
jenia sumy wekslowej 35 zł. a w. z 60%
odsetkami od dnia 12 czerwca 1871 bieżą-
cemi kosztami sądowymi 2 zł. 84 ct. a w.
i kosztami egzekucyjnymi w łącznej kwocie
34 zł. 7 ct. na rzecz Mendla Langerę odbę-
dzie się w tutejszym sądzie przymusowa pu-
bliczna sprzedaż realności pod l. k. 30 w
Kozłach położonej, dłużnika Olexy Kusieka
własnej, ciała tabularnego niestanowiącej.
w trzech terminach, 30 października, 29
listopada i 22 grudnia 1876, każdym razem
o godzinie 10 przed południem.

Cenę wywołania stanowi wartość sza-
cunkowa 270 zł. w. a. Realność ta na pierw-
szych dwóch terminach tylko za lub wyżej
ceny szacunkowej, na trzecim zaś za każdą
cenę sprzedaną zostanie. Wadyum wynosi
27 zł. w. a. Blizsze warunki i protokoła za-
stawnego opisanie i oszacowania można
przejrzeć w tutejszosądowej registraturze.

Z c. k. sądu powiatowego.
Janów dnia 22 września 1876.

Obwieszczenie. [5065 2-3]

Na dniu 31 października 1876 roku o
godzinie 9 przed południem odbędzie się
losowanie obligacyi funduszów indemniza-
cyjnych Galicyi zachodniej i wschodniej
tudzież Wielkiego księstwa Krakowskiego,
w lokalu c. k. Namiestnictwa w domu Wnej
Głowackiej pod L. 3 przy ulicy Łyczak-
owskiej.

Co się niniejszym podaje do powsze-
chnej wiadomości z nadmienieniem, że sto-
sownie do tutejszego obwieszczenia z dnia 2
marca 1873 do L. 1413 (Dziennik ustaw i
rozporządzeń krajowych zeszyt VII. Nr. 24)
wylosowane zostaną następujące obligacye,
a to:

A) z funduszu indemnizacyjnego Wiel-
kiego księstwa krakowskiego:

obligacyi				
z kuponami				
2	"	po	50 zł.	100 zł.
19	"	"	100 "	1.900 "
4	"	"	500 "	2.000 "
11	"	"	1000 "	11.000 "
i obligacye lit. a) w nominal- nej wartości				19.000 "
				czyli razem 34.000 zł.

B) z funduszu indemnizacyjnego Gali-
cyi zachodniej:

obligacyi				
z kuponami				
40	"	po	50 zł.	2.000 zł.
248	"	"	100 "	24.800 "
50	"	"	500 "	25.000 "
114	"	"	1000 "	114.000 "
7	"	"	5000 "	35.000 "
5	"	"	10000 "	50.000 "
i obligacya lit. a) w nominal- nej wartości				89.200 "
				czyli razem 340.000 zł.

C) z funduszu indemnizacyjnego Gali-
cyi wschodniej:

obligacyi				
z kuponami				
47	"	po	50 zł.	2.350 zł.
387	"	"	100 "	38.700 "
86	"	"	500 "	43.000 "
243	"	"	1000 "	243.000 "
9	"	"	5000 "	45.000 "
6	"	"	10000 "	60.000 "
i obligacya lit. a) w nominal- nej wartości				157.950 "
				czyli razem 590.000 zł.

Z c. k. Namiestnictwa
jako Dyrekcji funduszów indemnizacyjnych.
Lwów dnia 21 października 1876.

(5074 2-3) **E d y k t.**
L. 4570. Podaje się do wiadomości, że
w celu zapłacenia Zakładowi kredytowemu
włościańskiemu sumy 150 zł. w. a. z pn.
publiczna sprzedaż realności w Stynawie
wyższej pod N. D. 117-149 położonej, dłu-
żnika Zachariasza Held własnej, na 300 zł.
w. a. otaksowanej na dniu 10 listopada 1876,
11 grudnia 1876 i 12 stycznia 1877 o go-
dzinie 10 przed południem w tutejszym są-
dzie przedsięwzięta zostanie. Dalsze warunki
można przejrzeć w tutejszym sądzie.

C. k. sąd powiatowy.
Skole dnia 7 października 1876.

(5067 3-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 6027. Celem obsadzenia posady z
dniem 1 stycznia 1877 prowadzącego księgi
metrykalne izraelickie i tegoż zastępcy w
każdym w poniżej wyszczególnionych okrę-
gów metrykalnych jako to: w Skalacie, Grzy-
małowie, Toustem, Tarnorudzie i Podwoł-
czyskach rozpisuje się konkurs do dnia 20
listopada b. r.

Ubiegający się o jedną z tych posad
winien wnieść do tutejszego starostwa proś-
bę własnoręcznie przez siebie pisaną w któ-
rej na wykazać dokumentami rodzaj zatra-
dnienia i stopień wykształcenia swego i do-
kładną znajomość języków krajowych.

Urząd wspomniany, z którym połączone
jest prawo pobierania opłat określonych w
§ 13 instrukcyi z r. 1876 powierzoną być
dzie tylko godnemu zaufania obywatelowi
państwa austriackiego wyznania mojżesz-
owego mieszkającemu w miejscu gdzie się
księgi metrykalne znajdują, i zajmującemu
się zatrudnieniem któreby go nie zmuszało
wydalać się częściej z miejsca zamieszkania.

Skalata dnia 21 października 1876.

(5062 3-3) **Ogłoszenie licytacji.**

L. 8322. C. k. sąd obwodowy w Zło-
czowie podaje do wiadomości, że celem za-
spokojenia kapitałów galicyjskiego towarzy-
stwa kredytowego ziemskiego, w łącznej
kwocie 11.543 zlr. 21ct. w. a. z pn. odbę-
dzie się przymusowa publiczna sprzedaż
części dóbr Kopań „Gniła“ zwa jej. w po-
wiece Przemysłańskim położonej, dom. 427.
pag 434, hr. 13 w lwowskiej tabuli krajo-
wej zapisanej, w trzech terminach a to: dnia
3 stycznia 1877 r., dnia 20 lutego 1877 r.
i dnia 27 marca 1877 r. zawsze o godzinie
10 przed południem w Złoczowskim c. k.
sądzie obwodowym, na pierwszym i drugim
terminie przynajmniej za cenę wywołania w
kwocie 23605 zlr. w. a. ustanowioną, na
trzecim także niżej ceny wywołania, jednak
w każdym razie tylko za taką cenę, która-
by na zaspokojenie wż wymienionych wie-
rzytelności galicyjskiego towarzystwa kre-
dytowego z podrzędami należytościami wy-
starczała.

Wadyum na kwotę 2360 zlr. 50 ct. w.
a. oszacowaniem zostało, warunki zaś licyta-
cyjne w tutejszej registraturze przegladnąc
można.

Dla tych którymby uchwała licyta-
cyję pozwalająca lub dalsze uchwały licyta-
cyjne i ekstrakty dotyczące, wcześniej lub
wcale nie zostały doręczone, albo którzy
później do tabuli weszli, ustanowiono na
kuratora adw. Dr. Wesołowskiego ze za-
stępstwem przez adw. Dr. Warteresiewiczę.
Z Rady c. k. sądu obwodowego.
Złoczów dnia 30 września 1876.

(5055 3-3) **E d y k t.**

L. 134. C. k. sąd powiatowy w Leżaj-
sku wiadomo czyni, iż celem zaspokojenia
należytości Eliasza Teicher jako prawonaby-
wcy Wojciecha Pawuła w kwocie 64 zlr. w.
a. z pn. publiczna przymusowa sprzedaż
realności gruntowej pod Nr. k. 76 w Wólce
Grodziskiej, Franciszka Majcher własnej w
trzech terminach dnia 28 listopada 1876,
29 grudnia 1876, 26 stycznia 1877 każdym
razem o godzinie 10 rano w sądzie tutej-
szym odbędzie się.

Cenę wywołania stanowi wartość sza-
cunkowa 925 zlr. w. a.
Wadyum wynosi 92 zlr. w. a.

Akt opisanie i warunki licytacji mo-
żna w tutejszosądowej registraturze przejrzeć.
Leżajsk dnia 14 marca 1876.

(5046 3-3) **K o n k u r s.**

L. 1274/R. S. O. Niniejszym ogłasza
się konkurs:

- a) na posadę starszego nauczyciela przy
szkole etatowej w Łapanowie z roczną
płacą 300 zł. i 50 zł. za kierownictwo
i wolnem pomieszaniem,
 - b) na posadę młodszego nauczyciela z ro-
czną płacą 200 zł. w. a.
- Kandydaci mają wnieść podania swoje
do 15 listopada 1876.

C. k. Rada szkolna okręgowa.
Bochnia dnia 1 października 1876.

(5066 3-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 33102/852/R. s. o. Miejska Rada
szkolna okręgowa we Lwowie rozpisuje ni-

niejszym konkurs na posadę nauczycielki
przy szkole pospolitej żeńskiej św. Anny we
Lwowie z płacą roczną 700 zlr. a. w.

Podania zaopatrzone dowodami uzdol-
nienia wymaganego ustawą, należy wnieść
do c. k. Rady szkolnej okręgowej we Lwo-
wie w terminie najdalej sześciu tygodni,
licząc od pierwszego umieszczenia konkursu
w Gazecie Lwowskiej.

Kandydatki będące już w służbie mają
podania swoje wnieść za pośrednictwem swych
przełożonych i tych Rad szkolnych okręgo-
wych, pod których są zwierzchnictwem.

Z c. k. Rady szkolnej okręgowej m.
Lwów dnia 19 października 1876.

(5061 3-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 9840. Niniejszym ogłasza się kon-
kurs na posady nauczycielskie, przywołone
na mocy najwyższego postanowienia z dnia
10 czerwca 1876 reskryptem W. c. k. Mini-
sterstwa Oświecenia z dnia 18 czerwca 1876
l. 9713 dla szkół realnych we Lwowie i w
Krakowie mianowicie:

- 1. na jedną posadę nauczyciela języka
niemieckiego i polskiego, jedną posa-
dę nauczyciela matematyki i fizyki, jed-
ną posadę nauczyciela geometrii wy-
kresłnej i matematyki i jedną posadę
nauczyciela rysunków wolnoročných i
modelowania w szkole realnej Lwowskiej.
 - 2. na posadę nauczyciela języka niemiec-
kiego i polskiego, i jedną posadę na-
uczyciela geometrii wykresłnej i ma-
tematyki w szkole realnej krakowskiej.
- Do każdej z tych posad przywiązana
jest płaca i dodatki do płacy w myśl ustaw
z 9 kwietnia 1870 i 15 kwietnia 1873.

Podania zaopatrzone w wszystkie po-
trzebne dokumenta należy wnieść do Rady
szkolnej krajowej za pośrednictwem przeło-
żonej władzy najpóźniej do 25 listopada r. b.
Z Rady szkolnej krajowej.

Lwów dnia 22 października 1876.

(5042 3-3) **Ogłoszenie konkursu.**

L. 65/Pr. R. s. k. Niniejszym ogłasza
się konkurs na posadę nauczyciela religii
dla uczniów obrządku łacińskiego w c. k.
Gimnazjum w Złoczowie.

Do posady tej przywiązana jest płaca
etatowa 525 zlr. i dodatek aktywalny 200
zlr. w. a.

Kandydaci ubiegający się o tę posadę
winni wnieść podania zaopatrzone w potrze-
bne dokumenta za pośrednictwem przeło-
żonej Dyrekcji do rady szkolnej krajowej
napóźniej do dnia 20 grudnia 1876.
Z Prezydium c. k. Rady szkolnej krajowej.
We Lwowie dnia 21 października 1876.

(5045 3-3) **K o n k u r s.**

L. 20376. Na posadę ekspedyenta poc-
ztowego w Narolu za kontraktem służbowym
i kaucją 300 zł.; płacą roczną 300 zł. i ry-
czałt kancelaryjny 80 zł.

Podania należy wnieść w przeciągu 4
tygodni do c. k. krajowej Dyrekcji poczt
we Lwowie

Lwów dnia 23 października 1876.

(5075 2-3) **E d y k t.**

L. 4873. Podaje się do wiadomości, że
w celu zapłacenia Zakładowi kredytowemu
włościańskiemu sumy 200 zł. w. a. z pn.
publiczna sprzedaż realności N. D. 185 w
Sławsku położonej Iwana Tarnawskiego wła-
snej na 500 zł. w. a. oszacowanej na dniu
10 listopada 1876, 11 grudnia 1876 i 12
stycznia 1877 o godzinie 10 przed południem
w tutejszym sądzie przedsięwzięta zostanie.
Dalsze warunki można przejrzeć w tutejszym
sądzie.

C. k. sąd powiatowy.
Skole dnia 6 października 1876.

(5049 3-3) **E d y k t.**

L. 22442. C. k. sąd krajowy w Kra-
kowie wprowadza postępowanie amortyza-
cyjne co do zgubionej książeczki kasy os-
zczędności w Krakowie Nr. 18867 na imię
Izaaka Honiga wystawionej i na wkładki
w kwocie łącznej 58 zlr. zaś zwrot w kw-
cie 38 zlr. 50 ct. opiewającej i wzywa ni-
niejszym każdego posiadacza tej książeczki
aby o tem c. k. sądowi krajowemu w prze-
ciągu jednego roku tem pewnie doniósł, iż
po upływie tego czasu uznanyby tę ksią-
żeczkę za nieważną.

Kraków dnia 22 września 1876.

(5036 3-3) **E d y k t.**

L. 12239. C. k. sąd obwodowy, jako
handlowy w Przemyślu, wzywa niniejszym
tego, któryby zaginiony weksel w niemiec-
kim języku de. dt: Ropianka 4 czerwca
1874 r. na 200 zlr. w. a. opiewający, dnia
4 listopada 1874 r. w Ropiance płatny,
przez Apolinarego Osieckiego, na własne
zlecenie wystawiony, a przez Iwana Fed-
ka do zapłaty akceptowany, miał w swem
ręku, ażeby go tutejszemu sądowi do dni
45 przedłożył, i prawne nabycie tego wy-
kazal, inaczej weksel za amortyzowany bę-
dzie uważany.

Przemyśl 24 sierpnia 1876.

